

23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet

a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 604. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján - a legfőbb ügyéssel egyetértésben - a következőket rendeljük el:

ELSŐ RÉSZ

1. § (1) E rendelet hatálya a Rendőrség és a Határőrség által folytatott büntetőeljárásokra terjed ki.

(2) A Rendőrség és a Határőrség nyomozó hatóságai - szakmai feladataiknak megfelelően - nyomozó szervekre tagozódnak.

I. Fejezet

A Be. 35. §-ához (A nyomozó hatóság feladata)

2. § A Rendőrség és a Határőrség nyomozó hatósága a nyomozást, illetve az egyes nyomozási cselekményeket akkor végzi önállóan, ha az ügyész nem rendelkezik másként.

A Be. 36. §-ához (A nyomozó hatóságok)

3. § E rendelet alkalmazásában:

a) *nyomozó hatóság*: a rendőrkapitányság, a rendőr-főkapitányság, az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), illetőleg a határőr igazgatóság és a Határőrség Országos Parancsnoksága (a továbbiakban: HŐR OPK),

b) *nyomozó szerv*: a nyomozó hatóságnak az a szervezeti egysége, amelyik a külön jogszabályokban meghatározott hatásköri és illetékességi szabályok alapján a nyomozást végzi.

A Be. 43. §-ához (A terhelt)

4. § (1) A gyanúsított a Be.-ben meghatározott jogait - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az első kihallgatása időpontjától gyakorolhatja.

(2) A gyanúsított védelemhez való jogát a vele szemben - a nyomozó szerv által a bűncselekmény miatt - elsőként fogatanosított büntetőeljárás cselekmény időpontjától kell biztosítani.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából irányadó különösen a gyanúsított első kihallgatására szóló idézés kibocsátásának, illetve a vele szemben személyi szabadsága elvonásával járó kényszerintézkedés, körözés, elfogatóparancs elrendelésének az időpontja.

*A Be. 44. §-ához
(A védő)*

5. § A gyanúsított első kihallgatása kezdetén a gyanúsítottnak a védő meghatalmazására, illetőleg kirendelésére vonatkozó nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell foglalni.

6. § A fogva tartás elrendelését követően a gyanúsított első kihallgatása előtt biztosítani kell, hogy védőt hatalmazhasson meg.

7. § (1) A nyomozó szerv a meghatalmazás átvételét, illetőleg a kirendelt védő személyéről történt tudomásszerzést követően vizsgálja, hogy

a) a meghatalmazás az arra jogosulttól származik-e,

b) a meghatalmazott, illetve kirendelt védővel szemben megállapítható-e a Be. 45. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott kizárási, vagy az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 7. §-ában meghatározott összeférhetetlenségi okok valamelyike.

(2) A nyomozó szerv akkor is köteles átvenni a meghatalmazást, ha megítélése szerint az ügyvéddel szemben kizárási vagy összeférhetetlenségi ok áll fenn.

(3) Ha a nyomozó szerv szerint az ügyvéd az ügyben védőként nem járhat el, a meghatalmazást a kizárási, illetőleg az összeférhetetlenségi ok vélelmezésétől számított 8 napon belül - a nyomozó szerv álláspontját alátámasztó iratokkal együtt - megküldi a nyomozásról rendelkező ügyészhez.

(4) A védő kizárása kérdésében hozott bírói határozat jogerőre emelkedéséig a védő gyakorolhatja jogait.

8. § Védő kirendelése esetén a kirendelő határozatnak tartalmaznia kell az eljáró nyomozó szerv megnevezését, a gyanúsított nevét, lakcímét, a gyanúsításban közölt bűncselekménynek a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti megnevezését, a kirendelésre való utalást és az ügyvéd megnevezését.

9. § (1) Ha a gyanúsított a kihallgatása előtt arra hivatkozik, hogy már előzetesen védőt hatalmazott meg, és a kihallgatásáról a védő értesítését kéri, a nyomozó szerv - telefaxon vagy elektronikus úton, ha ez nem lehetséges, távbeszélőn - értesíti a védőt.

(2) A védőt - a késedelmet nem tűrő eljárási cselekményeken kívül - kellő időben, legkevesebb huszonnégy órával korábban, a hely és időpont megjelölésével értesíteni kell azokról az eljárási cselekményekről, amelyeken a Be. alapján jelen lehet.

(3) Ha a nyomozási cselekményről a védőt értesítették, de azon nem jelent meg, ezt a gyanúsítottal közölni kell és tájékoztatni kell arról, hogy a védő távolmaradása az eljárási cselekmény elvégzésének nem akadálya.

(4) A védő értesítésével, illetve a megjelenésével vagy távolmaradásával kapcsolatos tényeket a kihallgatásról készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

10. § (1) Ha a védő az eljárást akadályozza, vagy annak rendjét zavarja, illetőleg eljárási kötelezettségét megszegi - és az akadályozás, a rendzavarás vagy az eljárási kötelezettség megszegése a nyomozó szerv megítélése szerint olyan súlyú, hogy rendbírság kiszabását teszi szükségessé - a nyomozó szerv vezetője előterjesztést tesz az ügyészhez.

(2) Ha a védő azt követően, hogy az (1) bekezdésben meghatározott magatartása miatt rendbírsággal sújtották, ismét az eljárást akadályozó, vagy annak rendjét sértő magatartást tanúsít, illetőleg megszegi eljárási kötelezettségét, és annak súlyossága miatt a nyomozó hatóság vezetője - az ügyvéddel szembeni fegyelmi eljárás megindítása érdekében - az ügyvédi kamara értesítését indokoltnak tartja, írásban értesíti az illetékes ügyvédi kamarát.

(3) Ha a nyomozó hatóság vezetőjének értesítése nyomán az ügyvédi kamara nem indít fegyelmi eljárást az ügyvéd ellen, a nyomozó hatóság vezetője - az ügyvéddel szembeni fegyelmi eljárás megindításának az ügyvédi kamaránál történő kezdeményezése érdekében - előterjesztést tesz az ügyészhez.

(4) A védőnek az eljárást akadályozó, vagy annak rendjét zavaró magatartását a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben a szükséges részletességgel fel kell tüntetni.

*A Be. 64. §-ához
(A határidők)*

11. § A nyomozó szerv vezetője határidőt vagy határnapot állapít meg a nyomozási cselekmény, illetőleg a nyomozás elvégzésére, továbbá gondoskodik a határidők, határnapok nyilvántartásáról és megtartásáról.

*A Be. 67. §-ához
(Az idézés és az értesítés)*

12. § (1) Az írásbeli idézés, illetve értesítés átvételét igazoló iratot, illetőleg a más alkalmas módon - különösen távbeszélőn, telefaxon, elektronikus úton - történt idézésről (értesítésről) készített feljegyzést, továbbá az értesítés sajtóhirdetmény útján történő közzétételét igazoló iratot a nyomozási iratokban el kell helyezni.

(2) A nyomozó szerv előtt jelen lévő személy szóbeli idézése vagy értesítése esetén az annak tényét és időpontját rögzítő feljegyzést az iraton az érdekelttel alá kell íratni. Ha olyan eljárási cselekmény során történik a szóbeli idézés (értesítés), amelyről jegyzőkönyv készül, az idézés (értesítés) a jegyzőkönyvbe foglalható.

*A Be. 70. §-ához
(A kézbesítés)*

13. § (1) A kézbesítésre megküldött határozatnak és más hivatalos iratnak a fogva tartott gyanúsított részére történő átadását - a fogva tartó intézmény útján - a nyomozó szerv köteles biztosítani. A határozatot és más hivatalos iratot a fogva tartott kérelmére a letéti tárgyai között kell elhelyezni. A kézbesítés tényét a fogva tartott a határozat, illetve más hivatalos irat eredeti példányán vagy kézbesítési íven, illetőleg tértivevényen aláírásával igazolja.

(2) Ha a nem magyar állampolgár címzett olyan állam területén lakik, illetve tartózkodik, amellyel a Magyar Köztársaságnak nincs jogsegélyszerződése, a határozat és más hivatalos irat Be. 9. §-ának (3) bekezdése szerint lefordított példányát kézbesítés céljából az ORFK, illetőleg a HŐR OPK útján kell megküldeni a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma Konzuli Főosztályához.

(3) Ha a nem magyar állampolgár címzett nem magyar anyanyelvű, de a büntetőeljárás során a magyar nyelvet kívánta használni, akkor a számára kézbesítésre kerülő határozatot és más hivatalos iratot nem kell lefordítani.

*A Be. 70/B. §-ához
(Az államtitok és a szolgálati titok megismerése)*

14. § (1) Államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó irat kézbesítése előtt a címzettet írásban nyilatkoztatni kell arról, hogy az államtitokról és szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek megtartását miként tudja biztosítani.

(2) Államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó irat akkor kézbesíthető, ha a Belügyminisztérium titokvédelem felügyeletét ellátó szerve igazolja, hogy a címzettnek a titokvédelem biztosított.

(3) Ha a címzettnek a titokvédelem nem biztosított, akkor államtitkot, szolgálati titkot nem tartalmazó kivonatot kell a címzettnek kézbesíteni.

*A Be. 71/A. §-ához
(Másolat készítése az eljárás során keletkezett iratról)*

15. § (1) A nyomozási iratokat legalább két - egy eredeti és egy másodlati - példányban kell elkészíteni. A nyomozás során annyi másodlati példányról gondoskodni kell, hogy a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések határidejének meghosszabbítása iránti előterjesztések, a védelem jogosultságai, a jogorvoslati kérelmek soron kívüli elbírálása, valamint azok az iratpéldányok, amelyeket más előterjesztésekhez kell csatolni, továbbá az irattári példány biztosítható legyen.

(2) Ha valamely iratrész csak egyetlen eredeti példányban áll rendelkezésre, annak másolatait kell elhelyezni a nyomozati iratok további példányaiban. Az eredeti iratokról készült 'iratjegyzék másolatát az iratok másodlati, illetve irattári példányában is el kell helyezni.

(3) Az ügyész nyomozásra vonatkozó rendelkezéseit tartalmazó iratokat az irattári példányban kell elhelyezni.

16. § E rendelet alkalmazásában:

a) *másodlat*: a több példányban, egyidejűleg készült eredeti irat egyik hiteles példánya, amelyet az első példányon lévővel azonos pecsét és aláírás hitelesít,

b) *másolat*: valamely eredeti iratról a keletkezése után - számítógéppel, írógéppel vagy fénymásolással - készült példány, amely hasonmás (szöveg- és formahű), egyszerű (nem hitelesített) vagy hiteles (hitelesítési záradékkal ellátott) másolat lehet.

*A Be. 85-88. §-ához és 181. §-ához
(A tanú kihallgatása)*

17. § (1) A kihallgatás megkezdése előtt a tanút tájékoztatni kell arról, hogy kérheti személyi adatainak zárt kezelését, illetve személyi védelem biztosítását. A figyelmeztetésnek, a tanú erre adott nyilatkozatának, valamint a nyomozó szerv döntésének a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie.

(2) Ha a tanú adatainak zártan kezelését vagy személyes védelmét kéri, az azt megalapozó indokokról és adatokról is ki kell hallgatni.

18. § (1) A vallomás megtagadásának jogosságáról a nyomozó szerv eljáró tagja dönt, ezért a tanú köteles válaszolni azokra a kérdésekre, amelyek a mentesség fennállásának megítéléséhez szükségesek. Ha a tanú a Be. 82. §-ának (2) bekezdésére hivatkozással tagadja meg a vallomástételt, hozzá - az általa, illetőleg a hozzátartozója által elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban - további kérdések nem intézhetők.

(2) A tanú mentességre történt hivatkozásának el nem fogadása esetén a döntésről határozatot kell hozni.

(3) Ha a tanú a mentességére történt hivatkozásának helyt nem adó határozat ellen panasszal él, annak elbírálásáig a tanú nem hallgatható ki.

19. § (1) A tanút tájékoztatni kell arról, hogy a nyomozó szerv előtti megjelenéséről és annak időtartamáról igazolást kérhet, a megjelenésével kapcsolatban felmerült költségek megtérítését igényelheti. A tanú nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell foglalni, költségeit a tanú költségeinek megtérítéséről szóló jogszabályban meghatározott mértékben a nyomozó szerv megelőlegezi, és azt bünygyi költségként kell a költségjegyzékbe foglalni.

(2) A tanú által a kihallgatására hozott feljegyzés, irat vagy tárgy - ha az tárgyi bizonyítási eszköz - lefoglalásánál a Be. 152. §-a figyelembevételével kell eljárni.

(3) Ha a vallomástétel során tolmácsot kell igénybe venni, a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a tolmács nevét, címét, a tolmácsolás nyelvét, a tolmács nyilatkozatát a Be. 103. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kizárási okokra, valamint a tanú nyilatkozatát, hogy a tolmácsolást megértette-e.

20. § (1) A tanú kihallgatását lehetőleg úgy kell fogantatni, hogy újabb kihallgatása ne váljon szükségessé.

(2) A tanú ismételt kihallgatása esetén folytatólagosan felvett jegyzőkönyvben csak a tanú nevét, a kihallgatás helyét és idejét, a Be. 85. §-ának (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetést, és az arra tett nyilatkozatot és a vallomást kell jegyzőkönyvbe, illetve jelentésbe foglalni.

(3) A tanú által a helyszíni kihallgatás, bizonyítási kísérlet, felismerésre bemutatás és szembesítés során tett nyilatkozatok a vallomása részét képezik.

(4) A tanú kihallgatása során adatokat, bizonyítási eszközöket és saját korábbi vallomásait is ismertetni lehet.

(5) Ha a tanú vallomása ellentmondásos, vagy korábbival vallomása ellentétes, nyilatkoztatni kell ennek okára, és arra, hogy melyik vallomását tartja fenn.

21. § (1) Ha a nyomozó szerv engedélyezi, hogy a tanú írásban tegyen vallomást, az engedélyben - a (2) bekezdésben meghatározottak mellett - fel kell tüntetni:

a) a tanúnak a Be. 85. §-ának (2) bekezdésében meghatározott és a nyomozó szerv előtt ismert adatait,

b) azt, hogy kérheti személyi adatainak zárt kezelését, illetve személyi védelem biztosítását,

c) a vallomástétel határidejét.

(2) Ha a tanú írásbeli vallomásából a Be. 85. §-ának (2), (5) és (6) bekezdésében meghatározott valamely adat, feltétel hiányzik, gondoskodni kell ennek pótlásáról.

(3) Az írásbeli vallomástétel engedélyezéséről a védőt az általános szabályok szerint abban az esetben kell értesíteni, ha a tanú kihallgatását a védő vagy az általa védett gyanúsított indítványozta.

22. § (1) A tizennegyedik életévét meg nem haladott személy (a továbbiakban: gyermekkorú) tanúkénti kihallgatását megelőzően be kell szerezni azokat a bizonyítékokat, amelyek elkerülhetővé teszik a gyermekkorú kihallgatását.

(2) Ha a gyermekkorú tanú kihallgatása elengedhetetlen, azt a nyomozó szervnek olyan tagja végezze, aki ilyen irányú felkészültséggel rendelkezik. A gyermekkorú kihallgatását lehetőleg a tanú életkori sajátosságainak megfelelő környezetben kell elvégezni.

(3) Ha megalapozottan feltehető, hogy a gyermekkorú tárgyaláson történő kihallgatása fejlődését károsan befolyásolná, a nyomozási bíró általi kihallgatását kell kezdeményezni.

A Be. 96. §-ához

(A tanú személyi adatainak zárt kezelése)

23. § (1) Ha a tanú személyi adatainak zárt kezelését elrendelték, a kihallgatásáról készített jegyzőkönyvben csak a tanú neve tüntethető fel. Minden olyan iratot, amelyből a tanú személyi adatai megállapíthatók, a nyomozás irataihoz csatolt zárt, hitelesített borítékban kell elhelyezni. A személyi adatok zárt kezelésére a jegyzőkönyvben utalni kell. A jegyzőkönyvet a tanú a Be. 166. §-ának (5) bekezdése szerint aláírja.

(2) Ha a tanú nevének zárt kezelését is elrendelték, az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni azzal, hogy a jegyzőkönyvet és a tanú nevét, valamint egyéb személyi adatait tartalmazó zárt borítékot ugyanazzal a sorszámmal kell ellátni. A tanú a jegyzőkönyv egy példányát írja alá, amelyet e borítékban kell elhelyezni, a jegyzőkönyv aláíratlan példányait a nyomozás iratai között kell elhelyezni.

(3) A tanú közreműködése esetén más nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyv, illetve jelentés esetében is az (1) és (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, illetve gondoskodni kell arról, hogy a tanú személyi adatai a nyomozás egyéb irataiból se váljanak ismertté.

24. § (1) A jegyzőkönyvet és a tanú nevét, illetőleg más személyi adatait tartalmazó zárt borítékot a nyomozó szerv pecsétjével és a kihallgatást végző aláírásával kell hitelesíteni. A zártan kezelt adatokba betekintő személy nevét, beosztását, a betekintés idejét tartalmazó lapot a nyomozás befejezése után kell az iratokhoz csatolni.

(2) A korábban készült iratokról a tanú személyi adatainak letakarásával másolatot kell készíteni, és azokat kell az iratok között elhelyezni. Az eredeti iratokat, a személyi adatokkal együtt zártan kell kezelni.

25. § (1) Ha a tanú személyi adatai a büntetőeljárásban részt vevők előtt már ismertek és a személyi adatainak zárt kezeléséhez fűződő érdek nem érvényesíthető, a zárt kezelésre irányuló kérelmet el kell utasítani.

(2) A kérelem elutasítását tartalmazó intézkedés ellen bejelentett ellenvetés elbírálásáig a tanú személyi adatait zártan kell kezelni. Ha a nyomozó szerv az ellenvetésnek nem ad helyt, a zárt kezelést meg kell szüntetni.

*A Be. 97. §-ához
(Különösen védett tanú)*

26. § (1) A nyomozó szerv haladéktalanul - írásban vagy szóban - előterjesztést tesz az ügyészhez a tanúként kihallgatandó személy különösen védetté nyilvánításának indítványozására, ha megítélése szerint annak feltételei fennállnak.

(2) Az előterjesztés alapján tett ügyészi indítvány esetén sem mellőzhető az egyéb bizonyítási eszközök megszerzése, amelynek során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ne sértse vagy veszélyeztesse a tanú vagy hozzátartozója törvényes érdekeit.

(3) A különösen védetté nyilvánított tanú közreműködésével történő helyszíni kihallgatás, bizonyítási kísérlet elrendelése esetén, valamint ha felismerésre bemutatás megtartását rendelik el, és a bíró a felismerésre bemutatás megtartásához a nyomozó szervet veszi igénybe, a helyszíni kihallgatást, a bizonyítási kísérletet, a felismerésre bemutatást a nyomozási bíró rendelkezései szerint kell megtartani.

*A Be. 99. §-ához
(A szakértő alkalmazása)*

27. § A nyomozó szerv vezetője körültekintően mérlegeli, hogy a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges-e.

28. § A szakértőt kirendelő határozat a Be. 100. §-ának (1) bekezdésében, és a Be. 108. §-ának (6) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmazza

a) a kirendelt intézménynek, a szakértőnek, illetve a szakértői csoport vezetőjének megnevezését,

b) a szakértő-kirendelés indokoltságát megalapozó tényeket,

c) az átadott tárgyak kezelésére, vizsgálatára, megváltoztathatóságára vagy megsemmisíthetőségére vonatkozó rendelkezéseket,

d) a személy testének sérthetetlenségét érintő vizsgálatra, illetve mintavételre vonatkozó rendelkezést,

e) a mintavételt szükségessé tévő okok megjelölését, amennyiben a nyomozó szerv a mintavételt nem biztosította és az a bizonyításhoz szükséges,

f) a szakértői vélemény előterjesztésének módját,

g) azt, ha a gyanúsított, a tanú, illetőleg a sértett kérte a reá vonatkozó szakvéleménynek a vizsgálat tárgyára, a vizsgálati eljárásokra és eszközökre, a vizsgálat tárgyában bekövetkezett változásokra vonatkozó adatai zártan kezelését.

29. § (1) A szakértő nem bízható meg nyomozási cselekmény foganatosításával. Ha a szakvélemény elkészítéséhez nyomozási cselekmény elvégzése szükséges, azt - amennyiben a szakértő jelenléte indokolt, az ő részvételével - a nyomozó szerv hajtja végre.

(2) A nyomozó szervnek a szakértő rendelkezésére kell bocsátania minden olyan adatot, amely a véleményalkotásnál jelentős lehet.

30. § (1) A nyomozó szerv a szakvélemény előterjesztésének időpontját, illetve határidejét - indokolt esetben a szakértő előzetes nyilatkozata alapján - a szakértői munka elvégzéséhez ténylegesen szükséges időtartamban állapítja meg.

(2) A szakvélemény készítése során felmerülő - a kirendeléskor előre nem látható - akadály miatt a nyomozó szerv a szakvélemény előterjesztésének határidejét a szükséges mértékben meghosszabbíthatja, illetőleg időpontját módosíthatja. Az időpont és a határidő módosításáról határozatban kell rendelkezni.

31. § Ha a Be. 108. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti vizsgálati lelet olyan különleges adatot tartalmaz, amelynek megóvásához az érintettnek méltányolható érdeke fűződik, kérelmére a lelet zárt kezelését engedélyezni kell.

*A Be. 119. §-ához
(A szemle)*

32. § A szemléről készült jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában meghatározottakon kívül részletesen tartalmaznia kell a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásának, összegyűjtésének, menetét, módját, helyét is.

33. § A halaszthatatlan nyomozási cselekményként tartott szemlével egyidejűleg a menekülő elkövető felkutatására, és - ha annak feltételei fennállnak - elfogására haladéktalanul intézkedni kell.

34. § A nyomok, anyagmaradványok felkutatása, rögzítése és biztosítása során úgy kell eljárni, hogy az eljárási szabályok megtartását utólag is ellenőrizni lehessen.

35. § (1) Ha a szemle vagy más nyomozási cselekmény foganatosításakor hatósági tanút alkalmaznak, a felkutatott, előhívott nyomot, anyagmaradványt a hatósági tanúnak - szükség esetén technikai eszközök rendelkezésre bocsátásával - be kell mutatni.

(2) A nyomok és anyagmaradványok rögzítését, eredetben való biztosítását, illetve megmintázását a hatósági tanúval külön közölni kell, és e műveleteket is előtte kell elvégezni.

(3) A rögzített, eredetben biztosított vagy megmintázott nyomot, anyagmaradványt a helyszínen bűnjelcímkevel hitelesíteni kell. A bűnjelcímke az eljáró nyomozó, illetőleg a bűnügyi technikus a helyszínen köteles aláírni; ha hatósági tanút alkalmaznak, a bűnjelcímke a hatósági tanúval is alá kell íratni.

(4) A talált nyomok és anyagmaradványok pontos, számmal is azonosított helyét, jellegzetességeik leírását, a rögzítés, az eredetben való biztosítás, illetve megmintázás tényét a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvbe kell foglalni. A talált nyomok és anyagmaradványok helyét a jegyzőkönyvbe foglaláskor alkalmazott számozással egyezően, egyértelműen magyarázott jelek segítségével a helyszínvázlatban is fel kell tüntetni. Ugyanezen számozást kell alkalmazni a jegyzőkönyvhöz csatolt fényképmellékletben is.

(5) A szagnyom rögzítéséről az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni.

(6) Ha utóbb kiderül, hogy a nyom vagy az anyagmaradvány rögzítése nem sikerült, erről a jegyzőkönyvben alkalmazott számozásra hivatkozással feljegyzést kell készíteni.

(7) A rögzített, eredetben biztosított, illetve megmintázott nyomokat és anyagmaradványokat a bűnjelkezelésről szóló jogszabályokban foglaltak szerint kell kezelni.

*A Be. 120. §-ához
(A helyszíni kihallgatás)*

36. § A helyszíni kihallgatás

a) útvonalak, helyek megmutatására,

b) a gyanúsított, a sértett vagy a tanú vallomásának a helyszínen történő ellenőrzésére,

c) bizonyítási eszközök beszerzésére,

d) a bűncselekmény végrehajtásának vagy a vallomásban szereplő események más elemeinek szemléltetésére irányulhat.

37. § Indokolt esetben a helyszíni kihallgatást megelőzően tisztázni kell a részt vevő gyanúsított, sértett, illetve tanú, látó-, halló- és egyéb észlelő képességét, állapotát, illetőleg az ezekben bekövetkezett esetleges változásokat is. A résztvevő felkérhető arra, hogy előzetesen készítsen a helyszínről, az ott található bizonyítási eszközről rajzot vagy vázlatot, amelyet a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

38. § (1) A helyszíni kihallgatást - ha a hallási, látási viszonyoknak, illetve egyéb észlelési körülményeknek külön jelentőségük van - az eredeti észlelés időpontjának megfelelő viszonyok, illetve körülmények között kell megtartani. Az észlelési körülményekről a gyanúsítottat, sértettet, illetve tanút a helyszíni kihallgatást megelőzően ki kell hallgatni.

(2) A helyszíni kihallgatás során biztosítani kell, hogy a részt vevő gyanúsított, sértett, illetve tanú önállóan mutassa meg a helyszínre érkezés és a távozás útvonalát, a helyszínt és az ahhoz tartozó tárgyak, tárgyi bizonyítási eszközök helyét és elhelyezkedésüket, illetve a kérdéses cselekményt.

39. § (1) A helyszíni kihallgatásról készült jegyzőkönyv vagy jelentés a Be. 166. §-ában meghatározottak mellett tartalmazza:

a) a nyomozási cselekmény foganatosítása idején fennálló időjárási, megvilágítási, környezeti és forgalmi viszonyok, illetve az ügy szempontjából lényeges egyéb körülmény leírását,

b) a nyomozási cselekmény helyének megközelítési irányát és módját,

c) a résztvevők elhelyezkedését, elsősorban a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú helyzetét és az ezzel kapcsolatos változásokat,

d) a nyomozási cselekmény során a résztvevő és a nyomozó szerv eljáró tagja által elvégzett minden lényeges cselekvést, kijelentést vagy megjegyzést,

e) a cselekvések következményeit, új bizonyítékok fellelését, a kapcsolódó vallomást,

f) a nyomozó szerv tagjának kérdéseit és az arra adott válaszokat,

g) a helyszíni kihallgatás kezdetének és befejezésének időpontját.

(2) A helyszíni kihallgatás során készített helyszínrajzot, vázlatot, fénykép-, video- vagy hangfelvételt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

*A Be. 121. §-ához
(A bizonyítási kísérlet)*

40. § A bizonyítási kísérletben részt vevő gyanúsítottat, sértettet, illetve tanút jogaira és kötelezettségeire figyelmeztetni kell.

41. § (1) A bizonyítási kísérlet előtt a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú kihallgatása során ki kell térni a bizonyítási kísérlet lefolytatása szempontjából lényeges és felderítendő kérdésekre, és összegezni kell az e nyomozási cselekménnyel összefüggő tényeket és körülményeket.

(2) A bizonyítási kísérlet előtt a gyanúsítottat, a sértettet, illetve a tanút kellő részletességgel ki kell hallgatni arról, hogy a kérdéses eseményt vagy jelenséget

a) mikor, milyen időpontban,

b) milyen látási és időjárási, környezeti és forgalmi viszonyok között,

c) milyen távolságról és milyen helyzetből,

d) kivel vagy kikkel együtt észlelte.

(3) Indokolt esetben a bizonyítási kísérletet megelőző kihallgatás során tisztázni kell a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú látó-, halló- és egyéb észlelő képességét, állapotát, illetőleg az ezekben bekövetkezett esetleges változásokat is.

(4) Indokolt esetben több személy közreműködésével egyidőben is folytatható bizonyítási kísérlet. Ha a bizonyítási kísérlet jellege miatt szükséges, az eljárás meghatározott résztvevője helyett kívülálló személy közreműködése is igénybe vehető.

42. § A bizonyítási kísérlet végrehajtása során a 38. §-ban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

43. § (1) A bizonyítási kísérletről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a Be. 166. §-ában meghatározottak mellett tartalmazza:

- a) a bizonyítási kísérlet helyszínének megnevezését,
- b) - ha a bizonyítás szempontjából jelentősége van - a megvilágítási, az időjárási, a környezeti és a forgalmi viszonyok, illetve az ügy szempontjából lényeges egyéb körülmények leírását,
- c) a résztvevők elhelyezkedését a bizonyítási kísérlet megkezdése előtt,
- d) a bizonyítási kísérlet részletes leírását és eredményét,
- e) ha erre sor kerül, a bizonyítási kísérlet megismétlését és annak lefolyását,
- f) a bizonyítási kísérlet kezdetének és befejezésének időpontját,
- g) halaszthatatlan nyomozási cselekményként végzett bizonyítási kísérlet esetén a halaszthatatlanság tényét, és az azt megalapozó körülményeket.

(2) Ha a nyomozó szerv a tanú személyi adatainak zárt kezelését rendelte el, a 23. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(3) A bizonyítási kísérlet során készített helyszínrajzot, vázlatot, fénykép-, video- vagy hangfelvételt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

*A Be. 122. §-ához
(A felismerésre bemutatás)*

44. § A felismerésre bemutatást olyan körülmények között kell végrehajtani, amelyek a felismerő befolyásolását kizárják.

45. § (1) Akit felismerésre bemutatnak, előzően fel kell hívni, hogy a bemutatásra kerülő személyek között a választása szerinti helyet foglalja el. E közlésnek és az elhelyezkedés megjelölésének a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie.

(2) A felismerésre együttesen bemutatott személyekről vagy tárgyakról fényképfelvételt kell készíteni, és azt a nyomozás iratai közt el kell helyezni.

(3) Nem szabad felismerésre bemutatni azt a személyt, illetve tárgyat, akit, illetve amelyet a nyomozás során fényképének nyilvános, előzetes bemutatásával kutattak fel, vagy akit, illetve amit a felismerő személy a nyomozási cselekmények végrehajtása során láthatott.

46. § (1) Fénykép bemutatása esetén a bemutatásra kerülő személy vagy tárgy fényképét legalább három, hozzá hasonló külsejű személy vagy tárgy fényképe között kell elhelyezni és a fényképeket sorszámmal kell ellátni. A fényképeket a jegyzőkönyv mellékletét képező fényképtablóban a felismerőnek történt bemutatásuk előtt véglegesen rögzíteni kell.

(2) Fényképalbum alkalmazása esetén a fényképeket a felismerésre bemutatás előtt - megnevezés nélkül - sorszámozottan, véglegesen rögzíteni kell.

47. § A felismerőt nyilatkoztatni kell arra, hogy a személyt vagy tárgyat milyen ismérvek alapján azonosította.

48. § Ha a felismerés több személytől várható, a felismerésre bemutatást minden egyes felismerővel külön-külön kell lefolytatni úgy, hogy a felismerők egymást ne befolyásolhassák.

49. § A tanú védelme érdekében a felismerésre bemutatást detektívtükör alkalmazásával, vagy más olyan módon kell végezni, hogy a felismerésre bemutatott személy a tanút ne ismerhesse fel, illetve ne észlelhesse.

50. § (1) Holttest felismerésre bemutatása a szemlét követően a bűncselekmény helyszínén, illetve a holttest vizsgálatának helyén is foganatosítható. Az eljárási cselekmény végrehajtása előtt gondoskodni kell a holttest arcának, testének, illetve testrészeinek elfogadható, a felismerésre alkalmas állapotba hozásáról, így különösen a holttest megtisztításáról, a holttest-restauráció elvégzéséről. A holttestről, a testrészekről ezt követően fényképfelvételeket kell készíteni, amelyeket mellékletként a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(2) Holttest felismerésre bemutatása esetén csak a felismertetni szándékozott holttestet kell bemutatni. Egész test hiányában különálló testrészek alapján is végezhető azonosítás. Az elhalt ruházatának, egyéb tárgyainak felismerésre bemutatására a tárgyak felismerésre bemutatásának szabályait kell alkalmazni.

(3) A felismerő személyt - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - előzetesen ki kell hallgatni a tanú kihallgatására és védelmére vonatkozó szabályok értelemszerű alkalmazásával.

(4) A felismerő személy tanúkénti előzetes kihallgatása akkor mellőzhető, ha az eljárási cselekmény célja annak megállapítása, hogy az a személy, akinek a holttestét felismerésre bemutatják, a felismerő személy környezetében, illetőleg a megtalálás helyén és környékén ismert-e.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti felismerésre bemutatást több személlyel szükséges elvégezni, akkor az történhet ugyanazon nyomozási cselekmény keretében is. Ebben az esetben a felismerő személyekkel egymás után külön-külön kell elvégezni a felismerésre bemutatást.

*A Be. 124. §-ához
(A szembesítés)*

51. § Ha több gyanúsított vagy tanú szembesítése szükséges, az ellentétes vallomást tevőket külön-külön kell egymással szembesíteni.

52. § (1) A szembesítés megkezdésekor a tanút a hamis tanúzás, a gyanúsítottat a hamisan vádolás következményeire figyelmeztetni kell és - ha az nem nyilvánvaló - a szembesítendőket nyilatkoztatni kell arra, hogy ismerik-e egymást, ha igen, honnan. Tisztázni kell azt is, hogy milyen viszonyban vannak egymással. Ezt követően a vallomásaik között levő ellentmondásokra külön-külön kell őket nyilatkoztatni.

(2) A nyilatkozatok megtétele után a szembesítés vezetőjének engedélyével a szembesítettek egymáshoz, a védő a szembesítettekhez kérdéseket intézhetnek.

(3) Ha a szembesítés során tett vallomás ellentmondásos vagy a szembesített korábbi vallomásával ellentétes, a vallomás tevőjét az ellentét okára, és arra is nyilatkoztatni kell, hogy melyik vallomását tartja fenn.

53. § (1) A szembesítés során elhangzott kérdéseket, az azokra adott válaszokat, a szembesítés vezetőjének a szembesítettekhez intézett közléseit, az adatok, a bizonyítási eszközök, a korábbi vallomások ismertetését elhangzásuk, illetve az ismertetés sorrendjében kell a szembesítésről felvett jegyzőkönyvbe foglalni a szükséges részletezéssel, indokolt esetben szó szerint.

(2) A szembesítettekkel a saját vallomásrészeiket külön-külön kell aláíratni.

(3) A jegyzőkönyvben rögzíteni lehet a szembesítettek magatartását, nem szóbeli megnyilvánulását is, ha annak a nyomozás szempontjából jelentősége van.

II. Fejezet

EGYÉB BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁS

54. § (1) Menekülő elkövető elfogása, menekülési útvonalának felderítése, a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása, szagazonosító eljárás lefolytatása, kábítószer megtalálása, valamint holttest felkutatása céljából bűnügyi szolgálati kutya (a továbbiakban: szolgálati kutya) alkalmazható.

(2) A szolgálati kutya igénybevételeéről, munkájáról az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni.

55. § (1) A nyomozó szerv a gyanúsítottról, a sértettéről és a tanúról szagmintát vehet. A nyomozó szerv - a szagazonosítás lefolytatásához - lefoglalja annak a gyanúsítottnak, sértettnek, illetve tanúnak a szagnyomát hordozó ruhadarabjait, tárgyait, aki a szagmintavételben való közreműködést megtagadja.

(2) A szagminta rögzítéséről az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni, és ha lehetőség van rá, az eljárásról videofelvételt kell készíteni.

56. § (1) A bűncselekmény helyszínén rögzített szagnyom, illetve a gyanúsítottól, továbbá más személyről vett szagminta alapján a nyomozó szerv szolgálati kutya alkalmazásával szagazonosítást végezhet.

(2) A szagazonosítást az erre a célra alkalmas helyiségben kell lefolytatni.

(3) Az azonosítandó szagnyomot, illetve szagmintát tartalmazó üvegtartályt, valamint az azt hitelesítő bűnjelcímkét be kell mutatni azoknak, akiket a nyomozási cselekményre idéztek, illetve arról értesítettek - ha a nyomozási cselekményen hatósági tanú is részt vesz, neki is -, és csak ezt követően lehet felbontani.

(4) A szagazonosítás során az azonosítandó szagmintát tartalmazó üvegtartályt legalább négy, az ügytől független személytől származó szagmintát tartalmazó üvegtartály között kell elhelyezni, és a szagazonosítást a kihelyezett üvegtartályok sorrendjének változtatásával legalább két szolgálati kutyával, a szolgálati kutyák mindegyikével külön-külön legalább ötször meg kell ismételni.

(5) A szagazonosításról jegyzőkönyvet kell felvenni, és ha lehetőség van rá, videofelvételt kell készíteni, amelyet az iratokhoz kell csatolni.

III. Fejezet

A Be. 126. §-ához (Az őrizetbe vétel)

57. § A gyanúsított őrizetbe vételére akkor kerülhet sor, ha a rendelkezésre álló adatok alapján előzetes letartóztatásának elrendelése valószínűsíthető.

58. § (1) Az őrizetbe vételt elrendelő határozatnak a Be. 169. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmaznia kell a gyanúsítottnak a Be. 117. §-ának (1) bekezdésében meghatározott személyi adatait, az előzetes letartóztatás valószínű elrendelésének - a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében meghatározott - okát, a fogva tartás helyét, az elrendelést közvetlenül megelőző fogva tartás jogcímét és annak kezdő időpontját, valamint az őrizetbe vétel kezdetének és lejártának időpontját (nap, óra, perc). A határozat indokolásában le kell írni a gyanúsítás alapjául szolgáló cselekmény lényegét, és az őrizetbe vételt megalapozó tényeket, körülményeket.

(2) A nyomozó szerv vezetője az őrizetbe vétel elrendeléséről az ügyészt úgy értesíti, hogy határozatának másolata huszonnégy órán belül az ügyészhez megérkezzék.

59. § A gyanúsítottat nyilatkoztatni kell a határozat kihirdetésekor arról, hogy őrizetbe vételéről kit kíván értesíteni.

60. § Az őrizetbe vétel végrehajtására a fogva tartásért felelős a rendőrségi fogda parancsnokának ad rendelvényt, amelyben - a nyomozó szerv, illetve a nyomozásról rendelkező ügyész előírásai szerint - rendelkezni kell a gyanúsítottnak a más fogva tartottaktól történő elkülönítéséről is. A rendelvényen fel kell tüntetni a fogva tartott védőjének, illetve törvényes képviselőjének nevét, címét és telefonszámát is.

61. § (1) A gyanúsított személyazonosító igazolványát - illetőleg ennek hiányában más, személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványát, okmányát - az őrizetbe vétel foganasításának helyéül kijelölt fogdában, a fogva tartott letétjében kell elhelyezni.

(2) Az őrizet megszüntetése, megszűnése esetén - kivéve, ha a gyanúsított előzetes letartóztatását rendelték el - a személyazonosító igazolványt, illetőleg a személyazonosításra alkalmas más hatósági igazolványt, okmányt a gyanúsítottnak átvételi elismervény ellenében vissza kell adni.

62. § (1) Őrizetbe vétel elrendelésére a nyomozó szerv vezetője, akadályoztatása esetén erre kijelölt helyettese, továbbá - hivatali időn kívül - az ügyelet vezetője, illetve az ügyeletes tiszt jogosult.

(2) Az ügyelet vezetője, illetve az ügyeletes tiszt az őrizetbe vétel elrendelését haladéktalanul köteles jelenteni a nyomozó szerv vezetőjének, illetőleg a vezető ügyeletesnek.

*A Be. 129-136. §-ához
(Az előzetes letartóztatás)*

63. § (1) Ha az őrizetben levő gyanúsított előzetes letartóztatása indokolt, ennek indítványozására legkésőbb az őrizetbe vételt követő harminchat órán belül úgy kell az ügyésznél előterjesztést tenni, hogy a bíróság az őrizet határidejének lejártá előtt tudjon döntést hozni. Az előterjesztés megtételére a nyomozó szerv vezetője jogosult.

(2) Az előzetes letartóztatás indítványozása iránti előterjesztésnek tartalmaznia kell:

- a) az eljáró nyomozó szerv megnevezését, az ügyirat számát,
- b) a bűncselekmény Btk. szerinti megjelölését,
- c) a gyanúsítottnak a Be. 117. §-a (1) bekezdésében megjelölt adatait, és az előéletére vonatkozó adatokat,
- d) őrizetben levő gyanúsított esetén az őrizet kezdő időpontját a nap, az óra és perc megjelölésével,
- e) a bűncselekmény történeti tényállását,
- f) a megalapozott gyanút, illetve az előzetes letartóztatás feltételeinek fennállását alátámasztó bizonyítékokat,
- g) javaslatot az előzetes letartóztatás indítványozására a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében megjelölt valamely okból,
- h) mindazon körülményeket, amelyek az indítványhoz szükségesek, így különösen azt, hogy a gyanúsítottnak meghatalmazott védője van, vagy védelemről kirendelés útján gondoskodtak, a fogva tartás helyét, a védő értesítési helyét, illetőleg - magánindítványra üldözendő bűncselekmény esetén - a magánindítvány előterjesztésére utalást.

64. § A gyanúsított előzetes letartóztatásának ügyészi indítványozása esetén a nyomozó szerv az ügyész írásbeli utasítása alapján intézkedik a gyanúsított bíróságra kíséréséről a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet, illetőleg a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet szerint.

65. § Az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában történő végrehajtása esetén a fogda parancsnoka részére a fogva tartásért felelős ad rendelvényt, amelyben - az ügyész, illetve a nyomozó szerv vezetőjének előírásai szerint - rendelkezni kell a gyanúsítottnak az ugyanabban az ügyben fogva tartottaktól történő elkülönítéséről, a levelezési és látogatatófogadási, valamint a csomagküldeményhez való jogának esetleges korlátozásáról. A rendelvényen fel kell tüntetni a fogva tartott védőjének, illetve törvényes képviselőjének nevét, címét és telefonszámát is.

66. § (1) Ha az előzetes letartóztatás meghosszabbítása indokolt, az erre vonatkozó előterjesztést úgy kell megküldeni, hogy az az előzetes letartóztatás lejáratainak időpontja előtt legalább tíz nappal megérkezzen az ügyészhez.

(2) Ha az előzetes letartóztatás további fenntartása már nem indokolt, haladéktalanul előterjesztést kell tenni megszüntetése iránt.

(3) Az előzetes letartóztatás meghosszabbítása, illetve megszüntetése iránti előterjesztés megtételére a nyomozó szerv vezetője jogosult. Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdését kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a meghosszabbítás javasolt időtartamát is.

(4) Ha az előzetesen letartóztatott pszichiátriai kezelése szükséges, az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján az előzetes letartóztatásnak az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben történő végrehajtását kell kezdeményezni.

(5) A nyomozó szerv vezetője minden törvényes intézkedést köteles megtenni azért, hogy az előzetes letartóztatás az elkerülhetetlenül szükséges időre korlátozódjon, illetve hogy a vádemelés feltételeinek megállapításához szükséges eljárási cselekményeket folyamatosan, késedelem nélkül végezzék el.

*A Be. 137. §-ához
(A lakhely-elhagyási tilalom)*

67. § (1) A lakhely-elhagyási tilalom elrendelésére a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a korlátozásokra vonatkozó javaslatot is. Az előterjesztésben meg kell jelölni azt a területet vagy körzetet, amelynek elhagyását a nyomozó szerv megtiltatni kívánja.

68. § (1) Ha a gyanúsított a lakhely-elhagyási tilalom részleges feloldására irányuló kérelmét a nyomozó szervnél nyújtja be, azt a nyomozó szerv - álláspontjának kifejtésével - haladéktalanul megküldi az ügyészhez.

(2) Ha a gyanúsított a lakhely-elhagyási tilalmat vagy a Be. 137. §-ának (3) bekezdése alapján elrendelt külön korlátozást megszegi, annak súlyától, jellegétől, ismétlődésétől függően előterjesztést kell tenni az ügyészhez rendbírság kiszabása, házi őrizet vagy előzetes letartóztatás elrendelésének indítványozása iránt.

69. § A lakhely-elhagyási tilalom fenntartása szükségességének megvizsgálása, illetve megszüntetése esetén a 66. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

*A Be. 138. §-ához
(A házi őrizet)*

70. § (1) A házi őrizet elrendelésére a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a korlátozásokra vonatkozó javaslatot is. Az előterjesztésben meg kell jelölni azt a lakást, illetve az ahhoz tartozó bekerített helyet, amelynek elhagyását a nyomozó szerv megtiltatni kívánja.

71. § (1) Ha a gyanúsított a házi őrizet részleges feloldására irányuló kérelmét a nyomozó szervnél nyújtja be, azt a nyomozó szerv - álláspontjának kifejtésével - haladéktalanul megküldi az ügyészhez.

(2) Ha a gyanúsított a házi őrizet szabályait megszegi, a nyomozó szerv vezetője a házi őrizet végrehajtásáról szóló 6/2003. (IV. 4.) IM-BM együttes rendelet alapján a bíróság részére készített jelentés egy példányát egyidejűleg az ügyész részére is megküldi, illetőleg ha a házi őrizet szabályainak megszegését olyan súlyúnak ítéli - a jelentésre utalással - előterjesztést tesz az ügyészhez rendbírság kiszabása, vagy előzetes letartóztatás elrendelésének indítványozása iránt.

72. § A házi őrizet fenntartása szükségességének megvizsgálása, illetve megszüntetése esetén a 66. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

*A Be. 140. §-ához
(Az ideiglenes kényszergyógykezelés)*

73. § (1) Ha az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint a gyanúsított kóros elmeállapotú és ideiglenes kényszergyógykezelése szükséges, ennek indítványozására az illetékes ügyészhez haladéktalanul előterjesztést kell tenni, amelyhez csatolni kell az igazságügyi elmeorvos szakértői véleményét is.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdését kell értelemszerűen alkalmazni.

*A Be. 146. §-ához
(Az úti okmány elvétele)*

74. § (1) A gyanúsított őrizetbe vételekor lefoglalt úti okmányát - minthogy az nem tárgyi bizonyíték - őrzésbe kell venni.

(2) Az őrizetbe vétel megszűnésekor az úti okmányt - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyanúsított részére vissza kell adni.

(3) Ha arra lehet megalapozottan következtetni, hogy az őrizet megszűnését követően a gyanúsított eljárási cselekményen való részvétele az úti okmány elvétele [Be. 146. § (1) bekezdés] nélkül nem biztosítható, az őrizet megszűnését követő 24 órán belül az ügyészhez előterjesztést kell tenni az úti okmány visszatartásának elrendelése, illetve elvételének indítványozása iránt.

(4) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

*A Be. 150. §-ához
(A motozás)*

75. § Ha a motozás során testüreg átvizsgálása szükséges, azt csak orvos végezheti.

*A Be. 150-158. §-ához
(A házkutatás, a lefoglalás és a motozás közös szabályai)*

76. § A házkutatást, lefoglalást, motozást elrendelő határozat egy példányát az érintettnek át kell adni.

77. § Ha a házkutatásra, lefoglalásra, motozásra a Be. 177. §-a szerint halaszthatatlan nyomozási cselekményként kerül sor, a határozatot szóban kell közölni. Az ilyen esetben a halaszthatatlan nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvbe foglalható a határozat, valamint a jogorvoslati jogra történt figyelmeztetés, és az arra tett nyilatkozat.

78. § Ha a házkutatás, lefoglalás, motozás végrehajtása különleges szakismeretet igényel - így különösen államtitkot, szolgálati titkot tartalmazó adatokat, számítógépben tárolt adatokat, banktitkot, biztosítási titkot, értékpapírtitkot, távközlési titkot, ügyvédi titkot, orvosi titkot tartalmazó adathordozók lefoglalása - szaktanácsadót kell alkalmazni.

79. § A házkutatásról, lefoglalásról, motozásról felvett jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában foglalt adatokon, illetve a bűnjelkezelésre vonatkozó jogszabály által előírtakon kívül tartalmaznia kell a nyomozási cselekmény lefolytatását, így különösen:

a) a házkutatást, lefoglalást, motozást szenvedő felszólítását a keresett dolog előadására - illetőleg a bűncselekmény elkövetőjének kézre kerítése érdekében történő házkutatás esetén a keresett személy elrejtőzési helyének közlésére -, és az arra vonatkozó nyilatkozatát,

b) ha a házkutatást, lefoglalást, motozást szenvedő a keresett dolgot nem adja elő, illetőleg nem közli a keresett személy rejtőzködési helyét, a figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy ez nem akadályozza az eljárás lefolytatását,

c) a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének) a házkutatás alatti magatartását, a házkutatás során keletkezett esetleges kárt, annak okát és mértékét (az esetleges kár mértékét indokolt esetben a nyomozási cselekmény után nyomban bevont szakértővel kell tisztázni, megállapításaira a házkutatást szenvedőt nyilatkoztatni kell, és azt jegyzőkönyvbe kell foglalni),

d) a keresett személy vagy a tárgyi bizonyítási eszköz megtalálásának helyét, körülményeit, továbbá minden olyan tény, amelynek a bizonyítás szempontjából jelentősége lehet,

e) a bűncselekmény nyomainak, más tárgyi bizonyítási eszközöknek a leírását úgy, hogy azok a későbbi eljárás során is alkalmasak legyenek a kétséget kizáró azonosításra, illetve felismerésre,

f) a nyomok és a bizonyítási eszközök rögzítésének egyéb módját, így különösen a hang-, fénykép-, videofelvétel tényét, és azt, hogy a felvételek pontosan miről készültek,

g) ha a házkutatásra, lefoglalásra, motozásra írásbeli határozat nélkül került sor, az erre való utalást,

h) az egyes bűnjeleket milyen sorszámú bűnjelcímkével látták el,

i) a hatósági tanú észrevételeit,

j) a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének), illetőleg a lefoglalást, motozást szenvedőnek a nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a nyomozási cselekmény ténye, illetve lefolytatásának módja miatt él-e panasszal.

80. § Ha a házkutatás során a bűncselekmény nyomhordozóinak vagy tárgyi bizonyítási eszközeinek csomagolására kerül sor, a csomagot a házkutatást szenvedő, illetve megbízottja (képviselője) jelenlétében a helyszínen kell lezárni. A lezárást a nyomozó szerv eljáró tagjának és a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének), valamint a hatósági tanúnak aláírásával és az aláírás időpontjának a feltüntetésével hitelesíteni kell. A hitelesítés megtörténtének, illetve megtagadásának tényét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

81. § (1) Ha a lefoglalt bűnjelek tételes felsorolása a házkutatás idejét indokolatlanul megnövelné, a lefoglalt dolgokat a házkutatást szenvedő, illetve megbízottja (képviselője), jelenlétében a 80. §-ban meghatározottak szerint kell becsomagolni, illetve hitelesíteni.

(2) A házkutatást szenvedőt, illetve képviselőjét értesíteni kell arról, hogy hol és mikor kerül sor a csomag felbontásra. A lezárt csomag bontatlanságát a nyomozó szerv épületében a házkutatást szenvedő, illetve képviselője jelenlétében kell megvizsgálni, erről a házkutatást szenvedőt, illetve képviselőjét nyilatkoztatni kell, majd a felbontást követően - külön jegyzőkönyvben - részletesen fel kell sorolni a lefoglalt tárgyakat. Ha a házkutatást szenvedő, illetve képviselője az értesítésre nem jelenik meg, a csomag felbontásakor célszerű hatósági tanút alkalmazni.

82. § (1) A címzettnek még nem kézbesített postai és hírközlési küldemény visszatartásával egyidejűleg annak lefoglalása iránt előterjesztést kell tenni az ügyészhez.

(2) Ha az ügyész a lefoglalást nem rendeli el, a visszatartást haladéktalanul meg kell szüntetni.

(3) Olyan irat megtalálása esetén, amelynek megismeréséhez az iratbirtokos a Be. 153. §-ának (2) bekezdése alapján nem járul hozzá, a nyomozó szerv az iratbirtokos által zárt borítékban átadott iratot késedelem nélkül továbbítja az ügyészhez.

83. § Egyebekben a lefoglalt dolgok kezelését és nyilvántartását a bűnjelkezelésről szóló jogszabályokban foglaltak szerint kell végezni.

*A Be. 158/A. §-ához
(Számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés)*

84. § A számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezésről szóló határozatnak a Be. 169. §-ának (2) bekezdésében meghatározottakon kívül tartalmaznia kell:

- a) a megőrzendő adatok körét,
- b) a Be. 158/A. §-ának (3), valamint (5) és (6), továbbá (8) bekezdéseiben foglalt kötelezettségeket,
- c) ha az érintett adatot fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy időbélyegzővel látja el a nyomozó szerv, az erre történő utalást.

85. § A számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés végrehajtásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

- a) a számítástechnikai rendszerbe történt jogosulatlan belépés, illetőleg az adatok jogosulatlan megváltoztatása lehetőségének kizárási módját,
- b) a végrehajtás rögzítésének egyéb módját, így különösen a fénykép-, videofelvétel készítésének tényét, és azt, hogy a felvételek pontosan miről készültek,
- c) ha a megőrzésre kötelezésre írásbeli határozat nélkül került sor, az erre való utalást,
- d) hatósági tanú alkalmazása esetén az általa tett észrevételeket,
- e) a megőrzésre kötelezettnek, illetve megbízottjának (képviselőjének) nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a nyomozási cselekmény, illetve a lefolytatás módja miatt él-e panasszal.

86. § Ha a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés végrehajtása különleges szakismeretet igényel - így különösen annak megállapítása, hogy a számítástechnikai rendszer útján rögzített adat biztonságos tárolásának feltételei fennállnak-e, a számítástechnikai rendszer naplózása megoldott-e - szaktanácsadót kell alkalmazni.

87. § Ha a megőrzésre kötelezett kéri a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok más adathordozóra, vagy más számítástechnikai rendszerbe történő átmásolását, illetőleg az elrendelt korlátozás feloldását, a nyomozó szerv erről indokolt határozatban dönt. A kérésnek helyt adó határozatnak tartalmaznia kell a másolat hitelesítési módjára, valamint az adatváltoztatásra alkalmatlan módon történő rögzítés elrendelésére vonatkozó rendelkezéseket is.

*A Be. 160. §-ához
(Biztosítási intézkedés)*

88. § Ha az ügyész a nyomozó szerv által elrendelt biztosítási intézkedést megszünteti, a nyomozó szerv vezetője haladéktalanul intézkedik annak végrehajtásáról.

*A Be. 161. §-ához
(A rendbírság)*

89. § (1) A rendbírság kiszabásának alapjául szolgáló tényeket, körülményeket a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, ennek hiányában jelentést kell készíteni és azt az eljárás iratai között el kell helyezni.

(2) Ha a nyomozó szerv vezetője rendbírság kiszabását tartja szükségesnek, azt írásban kezdeményezi az ügyésznél. A kezdeményezésben a rendbírság kiszabásának alapjául szolgáló okokat kellő részletességgel ismertetni kell.

*A Be. 162. §-ához
(Az elővezetés)*

90. § Az elővezetés végrehajtására és a testi kényszer alkalmazására a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet, illetve a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet rendelkezései az irányadók.

*A Be. 163. §-ához
(Testi kényszer alkalmazása)*

91. § Ha az eljárás során testi kényszer alkalmazására kerül sor, annak tényét a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, ennek hiányában jelentést kell készíteni és azt az eljárás iratai között el kell helyezni.

*A Be. 165. §-ához
(Az ügyész és a nyomozó hatóság kapcsolata)*

92. § (1) A nyomozó hatóság vezetője, illetve a nyomozó szerv vezetője biztosítja a feltételeket ahhoz, hogy az ügyész a nyomozás során az ügyészségről szóló törvényben, illetve a Be.-ben meghatározott rendelkezési és felügyeleti jogát gyakorolhassa; továbbá felelős azért, hogy a nyomozásra vonatkozó ügyészi rendelkezéseket és utasításokat a nyomozó szerv határidőre, szakszerűen, hiánytalanul és törvényesen teljesítse.

(2) A nyomozó szerv vezetője a nyomozásról, az egyes eljárási cselekményekről a Be.-ben, e rendeletben, illetve más jogszabályban meghatározott időpontban, tartalommal és módon köteles tájékoztatni az ügyészt.

(3) Ha a nyomozó szerv eljárása során ügyészi határozatot, illetve intézkedést igénylő kérdés merül fel, a nyomozó szerv vezetője a Be.-ben, e rendeletben, illetve más jogszabályban meghatározott határidőben az iratok egy példányának csatolásával, indokolt, írásbeli előterjesztéssel fordul az ügyészhez. Ha a jogszabály szerint az előterjesztés a nyomozó hatóság vezetőjének a jogkörébe tartozik, akkor az előterjesztésről a nyomozó hatóság vezetője intézkedik.

(4) A nyomozó szerv az eljárási cselekményt akkor is az ügyész rendelkezései szerint teljesíti, ha véleménye attól eltérő.

93. § (1) A gyanúsított első kihallgatásáról készült - személyi adatokat is tartalmazó - jegyzőkönyv, illetve az őrizetbe vételéről szóló határozat egy példányát huszonnégyszeren belül meg kell küldeni az ügyészhez.

(2) A bűncselekmény súlya, jellege miatt vagy más okból kiemelkedő jelentőségű ügyekben - így különösen, ha az ügy a tárgyára, illetve az érintettekre figyelemmel helyi vagy országos érdeklődésre tarthat számot - a nyomozás elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az értesítéssel azonos munkanapon számára meg kell küldeni a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzést, illetve az azt tartalmazó kezdő iratot.

(3) Az ügyész rendelkezésére a nyomozó szerv vezetője intézkedik arról, hogy a fogva tartott gyanúsítottat a bíróság vagy az ügyész elé állítsák.

*A Be. 166. §-ához
(A jegyzőkönyv)*

94. § (1) A jegyzőkönyvet a nyomozási cselekménnyel egyidejűleg kell elkészíteni.

(2) A vallomás szó szerinti írásba foglalása esetén a feltett kérdéseket is rögzíteni kell.

(3) A vallomás szó szerinti írásba foglalásának megtagadása esetén a gyanúsítottat, a tanút, a szakvéleményt szóban előterjesztő szakértőt figyelmeztetni kell arra, hogy vallomását, illetőleg szakvéleményét írásban megteheti.

(4) A jegyzőkönyvet számítógéppel, írógéppel vagy kézírással (tollal vagy golyóstollal) kell készíteni. A gyorsírással, a kézírással készített jegyzőkönyvről számítógéppel vagy írógéppel másolatot kell készíteni, és azt az iratok között el kell helyezni.

95. § (1) A jegyzőkönyv kijavítására vagy kiegészítésére akkor kerülhet sor, ha azt hitelt érdemlő adatok indokoltta teszik.

(2) A jegyzőkönyv kijavításával vagy kiegészítésével a jegyzőkönyvet még részben sem szabad olvashatatlanná tenni. A sorok közé kiegészítést írni nem szabad. A kijavítást, kiegészítést a jegyzőkönyv végére kell felvenni. A javítást az azt végzőnek alá kell írni.

96. § Ha a nyomozási cselekményen részt vevő személy írni, olvasni nem tud vagy nem képes, és hatósági tanú alkalmazására kerül sor, a jegyzőkönyv záradékában rögzíteni kell

a) azt, hogy a nyomozó szerv eljáró tagja a hatósági tanú jelenlétében a kihallgatott előtt a jegyzőkönyvet felolvasta,

b) a kihallgatott arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a jegyzőkönyv a vallomását helyesen tartalmazza-e, illetve hogy azt pontosítani, kiegészíteni kívánja-e,

c) a hatósági tanú észrevételeit.

*A Be. 170. §-ához
(A nyomozás megindításának alapja)*

97. § A nyomozás csak bűncselekmény gyanúja, a törvényben meghatározott ténybeli és jogi előfeltételek együttes fennállása esetén rendelhető el.

98. § A feljelentés beérkezésétől, illetve a nyomozó szerv tagjának észlelésétől számított három napon belül az adatok értékelése után dönteni kell

a) a feljelentés áttételéről,

b) a feljelentés elutasításáról, vagy

c) a nyomozás elrendeléséről.

99. § (1) Ha a nyomozás a nyomozó szerv tagjának hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján indul, a nyomozás elrendelését arra az iratra kell feljegyezni, amely a nyomozás elrendelését megalapozó adatot tartalmazza.

(2) Az ügyészt a nyomozás elrendeléséről a feljegyzés, a feljelentés elutasításáról a határozat másolatának megküldésével értesíteni kell.

*A Be. 171. §-ához
(A feljelentés)*

100. § Feljelentés minden olyan, formához nem kötött - a büntetőeljárás megindítására vagy lefolytatására jogosult szerv vagy más hatóság, illetve a bíróság tudomására hozott - közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, illetve adatot tartalmaz.

101. § Ha a feljelentést nem a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező nyomozó szervnél teszik meg, a feljelentőt erről tájékoztatni kell, és közölni kell vele, hogy feljelentését melyik nyomozó szervhez vagy más hatósághoz küldik meg.

102. § (1) A feljelentőt a feljelentés megtételekor figyelmeztetni kell a hamis vád és a hatóság félrevezetése büntetőjogi következményeire. A figyelmeztetést és az erre tett nyilatkozatot a feljelentésről felvett jegyzőkönyvbe kell foglalni. A távbeszélőn felvett feljelentést utóbbi jelentésbe kell foglalni.

(2) A jegyzőkönyv felvételénél törekedni kell a gyanú fennállásának megítéléséhez szükséges tények minél részletesebb tisztázására. Ezért a feljelentőt kellő alaposággal kell nyilatkoztatni a bűncselekmény tényállási elemeire, az elkövetés körülményeire, a gyanúsított személyére és a bizonyítási eszközökre.

(3) A feljelentés jegyzőkönyvbe foglalásakor a feljelentőt fel kell szólítani, hogy a birtokában levő bizonyítási eszközöket a nyomozó szerv eljáró tagjának adja át, ha pedig ez nem lehetséges, a megőrzésükről, illetve az épségben tartásukról a tőle elvárható módon gondoskodjon. Az átadott bizonyítási eszközöket le kell foglalni. Ha a tárgyi, bizonyítási eszközök nincsenek a feljelentő birtokában, ki kell kérdezni arról, hogy azok hol találhatóak.

103. § (1) A nyomozó szerv a feljelentés, illetve a nyomozó szerv tagja észlelésének adatait az alábbiak figyelembevételével vizsgálja meg

- a) a történeti tényállás bűncselekmény gyanújának megállapítására alkalmas-e,
- b) a büntetőeljárás megindításának van-e akadálya,
- c) szükséges-e halaszthatatlan nyomozási cselekmény vagy más intézkedés foganatosítása,
- d) a bűncselekmény nyomozására van-e hatásköre, illetékessége.

(2) A nyomozó szerv köteles már a feljelentés vételekor, illetőleg a nyomozó szerv tagjának észlelésekor - ha a késedelem veszéllyel jár, a jegyzőkönyv felvétele előtt is - minden olyan intézkedést megtenni, amely a nyomozás eredményességét, gyors teljesítését elősegíti.

(3) Késedelem nélkül intézkedni kell a személy-, illetve tárgykörözés elrendelésére, szemle tartására, véralkohol-, toxikológiai vagy vizeletvizsgálat elvégzéséhez szükséges minta vételére, és minden olyan nyomozási cselekmény végrehajtására, amelynek elmulasztása vagy későbbi elvégzése az eljárás eredményességét károsan befolyásolná.

(4) A feljelentés beérkezésétől, illetőleg a nyomozó szerv tagjának észlelésétől számított három napon belül azokból a nyilvántartásokból, amelyeket a nyomozó szerv kezel, valamint amelyekből adatigénylésre jogosult, be kell szerezni a feljelentéssel kapcsolatos döntés, illetőleg a teendő intézkedés szempontjából lényeges adatokat.

104. § (1) A sértett vagy a Be. 51. §-ának (3) bekezdése alapján a helyébe lépő személy figyelmét a feljelentés megtételekor, illetve a kihallgatásakor fel kell hívni arra, hogy polgári jogi igénye a büntetőeljárás bírósági szakaszában vagy egyéb törvényes úton érvényesíthető. A figyelmeztetésre adott nyilatkozatot jegyzőkönyvezni kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyt figyelmeztetni kell, hogy indítványozhatja a biztosítási intézkedést, illetve a zár alá vételt.

105. § (1) Ha a nyomozó szerv a hatáskörének vagy illetékességének hiányát a nyomozás során állapítja meg, a nyomozás iratainak áttételéről értesíti az ügyészt, valamint a büntetőeljárásban részt vevő személyeket (Be. 42. §).

(2) Az átiratban (felterjesztésben) meg kell jelölni a feljelentés tárgyát, az áttétel indokát, a megküldött iratokat és bűnjeleket.

(3) Az a nyomozó szerv, amelyhez az ügyet áttették, erről haladéktalanul értesíti az átvett ügy nyomozásáról rendelkező ügyészt, és az értesítéssel azonos munkanapon megküldi a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzést, illetve az azt tartalmazó kezdő iratot.

*A Be. 173. §-ához
(A magánindítvány)*

106. § Ha a bűncselekmény magánindítványra üldözendő, a magánindítvány megtételére jogosult feljelentőt - különösen, ha nincs jogi képviselője - a nyomozó szerv köteles körültekintően tájékoztatni jogairól annak érdekében, hogy a törvényben meghatározott jogait gyakorolni tudja.

107. § (1) Ha a nyomozás során olyan személy ellen merül fel bűncselekmény megalapozott gyanúja, akivel szemben az eljárás lefolytatásához magánindítvány szükséges, a magánindítvány megtételére jogosultat nyilatkoztatni kell, hogy kívánja-e a felelősségre vonást.

(2) A magánindítvány megtételére jogosultnak a gyanúsított kilétének megállapítása után tett, az eljárás folytatását kérő nyilatkozatát magánindítványnak kell tekinteni.

*A Be. 176. §-ához
(A nyomozás határideje)*

108. § (1) A nyomozásra a nyomozó szerv vezetője a Be. 176. §-ának (1) bekezdésében meghatározottnál rövidebb határidőt is előírhat.

(2) Ha az eljárás halaszthatatlan nyomozási cselekmény végzésével indul meg, a nyomozás határidejét ennek időpontjától kell számítani.

109. § (1) A nyomozó szerv vezetője a nyomozás határidejének lejártá előtt olyan időpontban köteles a nyomozás teljesítését ellenőrizni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a még szükséges nyomozási cselekmények elvégzésére. Az ellenőrzés megállapításairól készített feljegyzést a nyomozási iratok irattári példányában kell elhelyezni.

(2) Ha a nyomozás határidejének meghosszabbítása indokolt, a nyomozó szervnek olyan időpontban kell előterjesztést tennie a határidő meghosszabbítására, hogy az előterjesztés a nyomozásról rendelkező ügyészhez a nyomozás határidejének lejártá előtt legalább tíz - ha a hosszabbításra felettes ügyész jogosult, tizenöt - nappal megérkezzen.

(3) A nyomozó szerv a nyomozás határidejének meghosszabbítására tett - a cselekmény tényállását, minősítését, a beszerzett bizonyítékokat, a meghosszabbítani kért határidőt, a tervezett eljárási cselekményeket tényszerűen tartalmazó, a teljesítésük addigi elmaradásának okát is megjelölő - előterjesztésben indokolja meg, hogy a nyomozás határidejének meghosszabbítását milyen okok és körülmények, milyen időtartamra teszik szükségessé.

IV. Fejezet

MÁS NYOMOZÓ SZERV MEGKERESÉSE

110. § Nyomozási cselekmény megkeresés útján is teljesíthető.

111. § (1) Ha más nyomozó szerv illetékességi területén kell nyomozási cselekményt végezni, ennek végrehajtására - a 114. §-ban meghatározott kivétellel - a foganatosítandó nyomozási cselekmény helye szerint illetékes és a megkereséssel érintett bűncselekmény nyomozására hatáskörrel rendelkező nyomozó szerv megkereshető.

(2) A Rendőrség budapesti székhelyű nyomozó szervei, továbbá a Budapesti Határőr Igazgatóság Bűnügyi és Felderítő Osztálya - a 114. §-ban meghatározott kivétellel - nem kereshetik meg a Budapesti Rendőr-főkapitányság, illetve a kerületi rendőrkapitányságok szerveit.

112. § (1) A megkeresés kizárólag egyes nyomozási cselekmények elvégzésére irányulhat.

(2) A megkeresés irányulhat halaszthatatlan nyomozási cselekményekre is.

(3) A megkereséshez csatolni kell azokat az iratokat, amelyek ismerete a megkeresés teljesítéséhez szükséges.

(4) A megkeresést lehetőleg telefaxon vagy elektronikus úton, illetve ha a késedelem veszéllyel járna, távbeszélőn kell továbbítani. Ebben az esetben a szükséges iratokat egyidejűleg meg kell küldeni. A távbeszélőn kért megkeresésről feljegyzést kell készíteni.

(5) A megkeresés alapján őrizetbe vett személy elszállításáról - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - a megkereső nyomozó szervnek kell gondoskodnia.

(6) Az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Pénzügyi Nyomozó Igazgatóság központi nyomozó szerve és megyei hivatalai megkeresése alapján őrizetbe vett személy szállítása a megkereső székhelye szerint illetékes rendőrkapitányság feladata.

113. § (1) Őrizetbe vétel, házkutatás, lefoglalás, motozás, zár alá vétel, biztosítási intézkedés foganatosítására irányuló megkeresés esetén a határozatot a megkereső nyomozó szerv hozza meg.

(2) Ha az (1) bekezdésben írt kényszerintézkedés szükségessége a megkeresést követően, a megkeresett nyomozó szerv eljárásában késedelmet nem tűrő módon merül fel, a határozatot - lehetőség szerint a megkereső nyomozó szervvel egyeztetve - a megkeresett nyomozó szerv készíti el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben felsorolt határozatok elleni panaszt - ha annak a határozatot hozó nyomozó szerv három napon belül nem ad helyt - a megkereső nyomozó szerv szerint illetékes ügyészséghez kell felterjeszteni.

114. § (1) A büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartottal kapcsolatos megkeresés csak a fogva tartott kihallgatására, - ha mindkét fogva tartott ugyanabban a büntetés-végrehajtási intézetben van - szembesítésükre, valamint a fogva tartott büntetés-végrehajtási intézetben levő érték-, illetve tárgylejtéből történő lefoglalásra irányulhat. Más nyomozási cselekmény, valamint az iratismertetés végrehajtásához a fogva tartottat ki kell kérni.

(2) A büntetés-végrehajtási intézetben levő fogva tartottal kapcsolatos nyomozási cselekmény végrehajtása érdekében a büntetés-végrehajtási intézet helye szerint illetékes rendőr-főkapitányságot kell megkeresni. Az ilyen megkeresést a megyei rendőr-főkapitányság vizsgálati, nyomozó vagy felderítő osztálya, Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányság Vizsgálati Főosztálya teljesíti.

A nyomozás tervezése

115. § (1) Írásbeli nyomozási terv (a továbbiakban: nyomozási terv) készítéséről - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügyész, illetve a nyomozó szerv vezetője dönt.

(2) Nyomozási terv készítése kötelező a bonyolult ténybeli és jogi megítélésű vagy több nyomozó szerv együttműködését, illetve nyomozó csoport létrehozását igénylő ügyekben.

(3) A nyomozási terv az eljárás tárgyaül szolgáló bűncselekmény rövid leírását, a nyomozás verzióit, a bizonyítás érdekében szükséges és lehetséges nyomozási cselekményeket, azok foganatosításának felelőrsét és határidejét tartalmazza.

(4) A nyomozás gyorsasága és a bizonyítás teljessége érdekében a nyomozás tervezése során meg kell határozni, hogy:

a) milyen körben, összefüggésben és részletességgel kell feltárni a bizonyítás tárgyához tartozó tényeket,

b) a bizonyítás tárgyat alkotó tények megfelelő feltárásához milyen tárgyi bizonyítási eszközöket, okiratokat kell felderíteni, összegyűjteni és biztosítani,

c) milyen további nyomozási cselekményeket, milyen határidővel kell végrehajtani.

(5) A nyomozási tervet a nyomozás előrehaladtával aktualizálni kell.

(6) A nyomozási tervet a nyomozási iratok irattári példányában kell kezelni.

A Be. 178. §-ához

(A nyomozó hatóság egyéb adatszerző tevékenysége)

116. § (1) Ha az indokolt, a nyomozás során - függetlenül keletkezésük idejétől - be kell szerezni különösen:

a) az ügy történeti tényállásához kapcsolódó államigazgatási eljárás;

b) a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény, illetőleg a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény alapján végzett

ba) igazoltatás, ruházat- és csomag átvizsgálás,

bb) felvilágosítás kérés,

bc) bűnmegelőzési ellenőrzés,
bd) műszeres ellenőrzés,
be) közterületen, közbiztonsági célból elhelyezett képfelvevő működtetése,
bf) közlekedésrendészeti intézkedés,
bg) jármű átvizsgálás,
bh) fedett nyomozó igénybevétele, titkos információgyűjtés,
bi) egyéb - a felderítés érdekében foganatosított - rendőri, illetve határőri
intézkedés
során keletkezett iratokat, biztosított tárgyakat.

(2) A más nyomozó szerv vagy más szerv eljárása során keletkezett bizonyítási
eszközök beszerzésére a Be. 71. §-ában szabályozott megkeresésre vonatkozó
szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni.

117. § (1) Ha a nyomozás elrendelése után fedett nyomozó igénybevétele
szükséges, a nyomozó szerv vezetője az ügyészhez előterjesztést tesz, amely
tartalmazza:

- a) a nyomozó szerv megnevezését, az ügyszámot, a nyomozás elrendelésének
időpontját,
- b) a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését, a bűncselekmény gyanúját
megalapozó adatokat,
- c) az üggyel összefüggő titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés során
beszerezett adatokat,
- d) a fedett nyomozó foglalkoztatásának indokait, célját,
- e) a fedett nyomozó működési körét.

(2) Az előterjesztéshez csatolni kell az előterjesztésben foglaltakat megalapozó
iratokat.

118. § A titkos információgyűjtésről készült jelentés tartalmára és az ezzel
kapcsolatos adatkezelésre a külön törvény rendelkezései az irányadók.

*A Be. 179. §-ához
(A gyanúsított kihallgatása)*

119. § (1) A gyanúsítottal a bizonyítékok ismertetése nélkül közölni kell a terhére
rótt bűncselekményt megvalósító magatartásának lényegét, és Btk. szerinti
minősítését. Ha a gyanúsítottat több bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják,
minden egyes bűncselekményt illetően külön-külön kell közölni a terhére rótt
tényeket és ezeknek a Btk. szerinti minősítését.

(2) Ha a gyanúsítás közlését követően a nyomozás során a gyanúsítottal szemben
újabb bűncselekmény megalapozott gyanúja állapítható meg, valamint, ha a
gyanúsításban közölt bűncselekmény minősítése megváltozik, azt vele a
kihallgatásánál közölni kell.

120. § (1) A gyanúsított vallomását egyes szám első személyben fogalmazva, a
gyanúsított jelenlétében kell jegyzőkönyvbe foglalni.

(2) Ha a vallomástétel során tolmácsot kell igénybe venni, a jegyzőkönyvben fel kell
tüntetni a tolmács nevét, címét, a tolmácsolás nyelvét, a tolmács nyilatkozatát a Be.
103. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kizárási okokra, valamint a gyanúsított
nyilatkozatát, hogy a tolmácsolást megértette-e.

121. § (1) A gyanúsított észrevételeit, indítványait jegyzőkönyvbe kell foglalni. A
gyanúsítottnak a tényállás alapos és hiánytalan tisztázására tett megalapozott
indítványát a nyomozás során teljesíteni kell.

(2) Ha a gyanúsított vallomása ellentmondásos vagy korábbi vallomásával
ellentétes, nyilatkoztatni kell ennek okára, valamint arra, hogy melyik vallomását
tartja fenn.

122. § (1) Ha a fogva tartott gyanúsított ittassága, vagy más ok miatt olyan
állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének
előterjesztésében, erről jelentést kell készíteni, és a gyanúsítottat az akadályoztatás
megszűnését követően kell haladéktalanul kihallgatni.

(2) Ha felmerül annak gyanúja, hogy a fogva tartott gyanúsított ittassága, vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, haladéktalanul meg kell vizsgáltatni orvossal. Ha az orvosi vélemény szerint a fogva tartott gyanúsított ittas vagy kábítószer hatása alatt áll, intézkedni kell a szakértői vizsgálatához szükséges vér-, illetve vizeletminta vételére.

123. § Ellenőrizni kell, hogy a gyanúsított rendelkezik-e járművezetői engedéllyel, úti okmánnyal, lőfegyvertartási engedéllyel, lőfegyverrel, illetve adott-e be úti okmány vagy lőfegyvertartási engedély iránti kérelmet.

124. § Ha a gyanúsított úti okmányának elvétele a bíróság elrendelte, vagy úti okmányát visszavonták és a gyanúsított külföldre utazásra irányuló kérelmet nyújt be, a nyomozó szerv a kérelmet - álláspontjának kifejtésével - megküldi az ügyészhez.

125. § (1) Ellenőrizni kell, hogy a gyanúsított szerepel-e a bünygyi nyilvántartásban, és be kell szerezni az esetleges korábbi elítélésére vonatkozó iratokat, ha a bűncselekmény minősítése vagy a büntetőjogi jogkövetkezmények alkalmazása szempontjából azoknak jelentősége van, valamint a más nyomozó szerv előtt folyamatban lévő büntetőeljárásokra vonatkozó adatokat.

(2) A bünygyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvényben (a továbbiakban: Bnytv.) meghatározott esetekben az ujj- és tenyérynymatvétele, a fényképkészítés, valamint a DNS mintavétel szabályairól szóló 8/2000. (II. 16.) BM-IM-PM együttes rendeletnek megfelelően kell eljárni.

(3) Teljesíteni kell a Bnytv., illetve a bünygyi nyilvántartást kezelő szervről, az adatközlés és az adatszolgáltatás rendjéről szóló 7/2000. (II. 16.) BM-IM együttes rendeletben meghatározott adatközlést.

126. § (1) A nyomozó szerv az előzetes letartóztatásban levő gyanúsítottat a vádemelési javaslat előterjesztésével egyidejűleg a büntetés-végrehajtási intézetbe átkíséri. Az átkísérés végrehajtása előtt az ügyésztől rendelvényt kell kérni, és átkísérési utasítást kell készíteni.

(2) A büntetés-végrehajtási intézetet értesíteni kell a fogva tartás biztonságát érintő adatokról, eseményekről, valamint - a fogva tartottal kapcsolatban rendelkezésre álló orvosi iratok zárt borítékban történő megküldésével - a fogva tartott egészségi állapotáról.

*A Be. 180. §-hoz
(A poligráfós vizsgálat)*

127. § A nyomozás elősegítése érdekében a nyomozó szerv elrendelheti - a Be. 453. §-a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyanúsított poligráfós vizsgálatát.

128. § A gyanúsított saját maga, illetőleg a bűncselekmény más gyanúsítottjának; a védő az általa védett gyanúsítottnak, illetőleg a bűncselekmény más gyanúsítottjának a poligráfós vizsgálatát indítványozhatja. Az indítványról a nyomozó szerv dönt.

129. § (1) A poligráfós vizsgálatra a gyanúsított írásos beleegyező nyilatkozata esetén kerülhet sor. A beleegyező nyilatkozatot a nyomozó szerv eljáró tagja foglalja írásba, azt a nyomozás iratai között kell elhelyezni.

(2) A beleegyező nyilatkozatnak tartalmaznia kell:

a) az eljáró nyomozó szerv megnevezését, az ügy számát és tárgyát,

b) a gyanúsított nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét,

c) a gyanúsított arra vonatkozó kifejezett nyilatkozatát, hogy a poligráfós vizsgálatnak aláveti magát, továbbá hogy tudatában van annak, hogy beleegyezését az eljárás bármely szakaszában, hátrányos következmények nélkül visszavonhatja.

130. § A szaktanácsadó a poligráfós vizsgálat megkezdése előtt - a vizsgálati metodika által megengedett mértékig - tájékoztatja a gyanúsítottat a vizsgálat lényegéről és menetéről.

131. § (1) A vizsgálati helyiségben azon kívül, akinek jelenlétét a törvény megengedi, a szaktanácsadó és a vizsgálat lefolytatásához szükséges technikai személyzet lehet jelen.

(2) Ha a gyanúsított nem magyar anyanyelvű, tolmácsot kell kirendelni és a vizsgálatot - tolmács alkalmazásával - a gyanúsított anyanyelvén, illetve az általa megjelölt nyelven kell lefolytatni.

132. § A szaktanácsadó a poligráfos vizsgálatról jegyzőkönyvet vezet. A jegyzőkönyvnek az érintett személyre vonatkozó első része tartalmazza a vizsgálatra való felkészítés során tisztázandó adatokat. A jegyzőkönyv első részét lezáró nyilatkozat aláírásával az érintett személy elismeri, hogy a vizsgálat lényegét és menetét, valamint a jegyzőkönyv tartalmát - beleértve a vizsgálat alá kerülő témaköröket és kérdéseket is - megismerte, és a vizsgálaton való részvételre vonatkozó beleegyezését fenntartja, továbbá hozzájárul a jegyzőkönyvben szereplő egészségügyi adatainak kezeléséhez.

*A Be. 182. §-ához
(Szaktanácsadó közreműködése)*

133. § (1) A szaktanácsadó igénybevételéhez nem szükséges határozatot hozni, a közreműködésre felkérés szóban vagy írásban történik. A nyomozó szerv tagja a közreműködésről felvett jegyzőkönyvben rögzíti, hogy a szaktanácsadó mely eljárási cselekménynél működött közre, és milyen kérdésben adott felvilágosítást.

(2) A nyomozás során szaktanácsadóként a nyomozó hatóság alkalmazásában álló személy is igénybe vehető, amennyiben vele szemben nem áll fenn a Be. 38. §-ában meghatározott kizárási ok.

*A Be. 188. §-ához
(A nyomozás felfüggesztése)*

134. § (1) Ha az ügyben több gyanúsított van, a nyomozást csak arra a gyanúsítottra vonatkozóan lehet felfüggeszteni, akire nézve a felfüggesztési ok fennáll.

(2) A felfüggesztés ideje alatt a gyanúsított személyét közvetlenül nem érintő nyomozási cselekményeket el kell végezni, a vele kapcsolatos bizonyítási eszközöket be kell szerezni.

135. § (1) Ha a felfüggesztés oka megszűnt, a nyomozás folytatásáról az ügyészt és az eljárásnak azt a résztvevőjét, akit a felfüggesztésről is értesítettek, egyidejűleg értesíteni kell.

(2) Ha a felfüggesztés határideje eredménytelenül telt el, és nincs helye a nyomozás elévülés miatt történő megszüntetésének, a nyomozást folytatni, és arról az ügyészt értesíteni kell.

*A Be. 193. §-ához
(A nyomozás iratainak megismerése)*

136. § (1) A nyomozás elvégzése után a gyanúsított és a védő a vádemelés alapjául szolgáló, a sértett az őt érintő iratokat megismerheti. Ennek érdekében értesíteni kell őket arról, hogy a nyomozás iratait hol és mikor tekinthetik meg.

(2) Előbb a gyanúsított és védője, ezt követően a sértett számára kell a megismerés lehetőségét biztosítani.

(3) Az iratok megismeréséhez a nyomozási iratok sorszámozott, összefűzött első példányát és mellékleteit kell átadni.

(4) Az iratok megismerését a nyomozásra megállapított határidőn belül kell lehetővé tenni.

(5) A nyomozás kiegészítése során keletkezett iratok megismerését az (1)-(4) bekezdésben foglaltak szerint kell biztosítani.

137. § (1) A nyomozás elvégzése után az iratismertetés alkalmával tett - a nyomozás kiegészítése iránti, illetve egyéb - indítvány teljesítése vagy elutasítása kérdésében olyan időpontban kell döntení, hogy a szükséges nyomozási cselekmény a nyomozás teljesítésére rendelkezésre álló határidőben elvégezhető legyen.

(2) Az indítvány elutasításáról írásban tájékoztatni kell azt, aki az indítványt tette.

(3) Ha a nyomozás teljesítésére rendelkezésre álló határidőben az indítvány szerinti nyomozási cselekmény nem végezhető el, a nyomozás határidejének meghosszabbítására haladéktalanul előterjesztést kell tenni.

138. § (1) Ha az értesített a megjelölt határnapon nem jelenik meg az iratok megismerése céljából, ezt az értesítés másolati példányára fel kell jegyezni.

(2) A nyomozás elvégzése után a gyanúsítottat, a védőt és a sértettet arról is tájékoztatni kell, hogy a nyomozás iratait hova továbbították.

139. § Az iratokat két példányban, külön-külön összefűzve, oldalszámozva és iratjegyzékkel ellátva kell megküldeni az ügyészhez, ha a törvény szerint a nyomozás elvégzését követően ügyészi intézkedésre van szükség.

*A Be. 195-196. §-ához
(Jogorvoslat a nyomozás során)*

140. § (1) A panaszt és az ellenvetést írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt, illetve ellenvetést jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(2) Az érintett nyilatkozatai közül

a) panasz az, amely valamely határozatot, annak rendelkezését vagy indokolását,

b) ellenvetés az, amely valamely intézkedést vagy annak elmulasztását kifejezetten sérelmezi.

141. § (1) A nyomozás során az ellenvetést az intézkedést foganatosító, illetőleg az azt elmulasztó nyomozó szervnél lehet előterjeszteni.

(2) A nyomozó szerv vezetője az ellenvetés és a nyomozási iratok alapján ésszerű határidőn belül dönt arról, hogy szükség van-e intézkedésre.

(3) A nyomozó szerv megteszi a nyomozó szerv vezetőjének döntése szerint szükséges és indokolt intézkedéseket, illetve kezdeményezi azt az intézkedésre jogosultnál.

(4) A nyomozó szerv vezetőjének döntését írásban közölni kell az ellenvetés előterjesztőjével. A döntés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(5) Az ügyészt a megalapozott gyanú közlése elleni ellenvetést elutasító döntésről írásban tájékoztatni kell.

*A Be. 200. §-ához
(Bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés)*

142. § (1) A nyomozás elrendelését megelőzően külön törvény alapján a bíró által engedélyezett titkos információgyűjtés tényéről és tartalmáról a nyomozás elrendelésével egyidejűleg értesíteni kell az ügyészt.

(2) A bíróí engedélyhez kötött titkos adatszerzésre irányuló előterjesztéshez a nyomozási iratokon kívül azokat az iratokat is csatolni kell, amelyek nélkül a titkos adatszerzés indokoltsága nem ítéíhető meg.

(3) Az előterjesztést két számozott példányban kell az ügyészhez megküldeni úgy, hogy az a titkos adatszerzés javasolt kezdő időpontja előtt legalább öt nappal megérkezzen.

(4) A titkos adatszerzés meghosszabbításának kezdeményezésekor a (3) bekezdésben írottak értelemszerű alkalmazásával kell eljárni.

(5) Ha - a késedelem veszélyére figyelemmel - az egyébként bíróí engedélyhez kötött titkos adatszerzést az ügyésztől kéri, ennek indokait tényekkel kell alátámasztani.

(6) A titkos adatszerzés haladéktalan megszüntetéséről egyidejűleg tájékoztatni kell az ügyészt.

(7) Ha a törvény a titkos adatszerzés során megismert adat megsemmisítését írja elő, ennek tényéről, módjáról és időpontjáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(8) A titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést annak aláírását követően haladéktalanul meg kell küldeni az ügyésznek.

(9) Az (1) és (6) bekezdésben meghatározott esetben az értesítés, illetőleg a (2) és (4) bekezdés szerinti előterjesztés megtételére, továbbá a titkos adatszerzés végrehajtásáról a Be. 204. §-ának (5) bekezdése alapján készített jelentés aláírására - ha a nyomozást -

a) az ORFK nyomozó szerve végzi, akkor a nyomozó szerv vezetője,

b) a rendőr-főkapitányság nyomozó szerve végzi, akkor a rendőrfőkapitány,

c) a rendőrkapitányság nyomozó szerve végzi, akkor a rendőrkapitány,

d) a Repülőtéri Biztonsági Szolgálat (a továbbiakban: RBSZ) nyomozó szerve végzi, akkor az RBSZ parancsnoka,

e) a HŐR OPK nyomozó szerve végzi, akkor a Határőrség rendészeti főigazgatója,

f) a határőr igazgatóság nyomozó szerve végzi, akkor a határőr igazgatóság igazgatója

köteles, illetve jogosult.

V. Fejezet

A Be. 446-469. §-aihoz (A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás)

143. § (1) A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás szabályait kell alkalmazni azzal a gyanúsítottal szemben is, aki

a) házasságkötés folytán szerzett nagykorúságot,

b) a bűncselekmény elkövetése után, de a büntetőeljárás megindítása előtt töltötte be a tizennyolcadik életévét.

(2) Ha a gyanúsított a nyomozás során a tizennyolcadik életévét betöltötte, vagy házasságkötés folytán nagykorúvá válik, a volt törvényes képviselő e minőségéből eredő jogait már nem gyakorolhatja.

144. § Nem alkalmazhatók a Be. XX. Fejezetének rendelkezései azzal a gyanúsítottal szemben, aki az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt (bűncselekményeket) részben a tizennyolcadik életévének betöltése előtt, részben azt követően követte el.

A Be. 450. §-ához (A védő)

145. § (1) Ha a fiatalkorú gyanúsítottnak nincs meghatalmazott védője, a nyomozó szerv köteles védőt kirendelni. A védő kirendeléséről a megalapozott gyanú közlésével egyidejűleg kell gondoskodni.

(2) A nyomozó szerv a megalapozott gyanú közlésétől kezdődően köteles vizsgálni, hogy felmerülnek-e a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 17. §-ának (2) bekezdésében meghatározott jelzési kötelezettség teljesítését megalapozó körülmények.

(3) A nyomozó szerv a fiatalkorúval szemben indult büntetőeljárásról, továbbá a szülő vagy törvényes képviselő által a gyermek- vagy fiatalkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásról a megalapozott gyanú közlését követően értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, továbbá a gyermek-, illetve fiatalkorú lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságot.

(4) A nyomozó szerv a fiatalkorú ügyében a Gyvtv. alapján tett intézkedéséről az intézkedésről szóló irat másolatának megküldésével haladéktalanul értesíti az ügyészt.

*A Be. 451. §-ához
(A törvényes képviselő)*

146. § (1) A fiatakorú törvényes képviselőre elsősorban a szülői felügyeletet gyakorló szülők jogosultak.

(2) Az átmeneti, illetve a tartós nevelésbe vett fiatakorú törvényes képviselője a gyámhatóság által kirendelt gyám. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett fiatakorú törvényes képviselője a szülő, amennyiben a fiatakorút nála helyezték el, illetőleg a gyámhatóság által kirendelt gyám.

(3) A szabadságvesztés büntetését töltő, illetve javítóintézeti nevelésre utalt fiatakorú esetében - eltérő rendelkezés hiányában - a törvényes képviselő joga a szülőt, illetve a gyámot illeti meg.

147. § (1) Ha a törvényes képviselőnek a Be. 452. §-a (1) bekezdésének a) pontjában írt okok miatt a büntetőeljárásból való kizárása látszik szükségesnek, erre, valamint az eseti gondnok kirendelésére soron kívül előterjesztést kell tenni az ügyészhez.

(2) Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a törvényes képviselő jogainak gyakorlására bármely egyéb okból nem képes.

148. § A törvényes képviselő jogairól való felvilágosításának megtörténtét arról az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyen a törvényes képviselő részt vett.

149. § A fiatakorú idézéséről és a részére küldött értesítésről a törvényes képviselőt értesíteni kell.

150. § A fiatakorú személyét vagy jogait érintő határozatot a törvényes képviselővel is közölni kell. A határozat rendelkező részében fel kell hívni a figyelmét, hogy a gyanúsított panaszjoga mellett a törvényes képviselőt önálló panaszjog illeti meg.

151. § (1) Ha a késelem nem jár veszéllyel, biztosítani kell, hogy a törvényes képviselő a fiatakorú kihallgatásán, a szemlén, a bizonyítási kísérleten, a felismerésre bemutatáson, a szembesítésnél és a gyanúsítottat érintő szakértői meghallgatáson jelen lehessen. Jelenlétének vagy a távolmaradásának tényét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(2) Biztosítani kell, hogy a törvényes képviselő a nyomozás során megtekinthesse az arról az eljárási cselekményről felvett jegyzőkönyvet, amelyen jelen lehetett, továbbá azt, hogy a nyomozás befejezése után az ügy iratait megtekinthesse. Észrevételeit és indítványait - illetőleg ha e jogával nem kíván élni, akkor ennek tényét - a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A nyomozás irataiban fel kell tüntetni annak tényét, módját és időpontját, hogy a törvényes képviselőt az (1) és (2) bekezdésben foglaltakról értesítették.

*A Be. 453. §-ához
(A bizonyítási eszközök)*

152. § (1) Gondozóként rendszerint a szülői felügyeletet gyakorló szülőt kell kihallgatni.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint átmeneti vagy tartós nevelésbe vett fiatakorú gondozója a nevelőszülő, a gyermekotthon vezetője, a gyám, illetve az általuk megnevezett személy.

(3) A fiatakorú egyéniségének, értelmi fejlettségének és életviszonyainak kellő mértékben történő felderítése érdekében szükség szerint azokat a gondozókat is ki kell hallgatni, akik a fiatakorú nevelését, gondozását korábban ellátták, még abban az esetben is, ha a gyanúsított a nyomozás során a tizennyolcadik életévét betöltötte, vagy házasságkötés folytán nagykorúvá vált.

(4) A javítóintézeti növendék, a szabadságvesztés büntetését töltő fiataikorú esetében a (3) bekezdésben meghatározott körülményekre a nevelőtanárt, illetve a nevelőtisztet kell tanúként kihallgatni. A (3) bekezdésben meghatározott körülményekre nézve a nevelőtanár, illetve a nevelőtiszt akkor is köteles vallomást tenni, ha egyébként a szabadságvesztést töltő vagy a nevelőintézetben nevelt fiataikorú egyéniségét, értelmi fejlettségét és életviszonyait jellemző körülményekre nézve titoktartásra köteles.

(5) A gondozó tanúkénti kihallgatását mellőzni kell, ha a gondozó egyben törvényes képviselő és e jogától megfosztották, illetve az eljárásból kizárták.

(6) Az intézeti nevelőtanár, a büntetés-végrehajtási nevelőtiszt (1) bekezdésben foglaltakra történő tanúkihallgatását írásbeli nyilatkozata helyettesítheti.

153. § (1) Ha a fiataikorú tanuló vagy iskolai tanulmányait az eljárás megindítása előtt egy évnél nem régebben fejezte be, illetve szakította félbe, az iskolai jellemzést - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - akkor kell beszerezni, ha azt a büntetőügy sajátosságai indokolják.

(2) Nem kell beszerezni az iskolai jellemzést, ha a fiataikorú tanulmányait nem Magyarországon folytatja, illetve folytatta.

154. § (1) A fiataikorú életkorát elsősorban személyazonosító igazolványa vagy útlevele bizonyítja. A fiataikorú születési anyakönyvi kivonatának másolatát akkor kell beszerezni és a nyomozási iratokban elhelyezni, ha

a) nincs a személyazonossága igazolására elfogadható okmánya,

b) a személyazonossága igazolására szolgáló okmányba bejegyzett adatok helyességét illetően kétség merül fel.

(2) Nem kell beszerezni a nem magyar állampolgár fiataikorú születési anyakönyvi kivonatát abban az esetben, ha a nem magyar állampolgár fiataikorú nem tartózkodik életvitelszerűen Magyarországon, feltéve, hogy az iratok beszerzése az eljárás befejezését jelentősen késleltetné.

155. § (1) A fiataikorú nevelésének, testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének előmozdítása, illetve biztosítása érdekében a gyámhatóság által fogatosított védelembe vételről a települési önkormányzat jegyzője által hozott határozatot be kell szerezni. Ha a fiataikorú pártfogó felügyelet alatt áll, a pártfogó felügyelőtől kell véleményt kérni.

(2) Ha a fiataikorú gyógypedagógiai vagy pszichológiai kezelésben részesült, az erre vonatkozó iratokat be kell szerezni.

156. § (1) Ha a javítóintézetben fogva tartott fiataikorú közreműködésével olyan nyomozási cselekmény fogatosítása szükséges, amelynek végrehajtására a javítóintézetben nincs lehetőség, a rövidebb időt igénybe vevő nyomozási cselekményeket úgy kell tervezni, hogy az a gyanúsított egy napra történő elszállításával - büntetés-végrehajtási intézetben vagy rendőrségi fogdában való elhelyezés nélkül - elvégezhető legyen.

(2) Javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben nevelt, nevelőszülőnél elhelyezett, vagy javítóintézetben, illetve büntetés-végrehajtási intézetben előzetes letartóztatásban lévő fiataikorú gyanúsítottként történő kihallgatása érdekében azt a rendőri szervet kell megkeresni, amelynek illetékességi területén van elhelyezve a fiataikorú. A kihallgatás időpontját az intézet, a gyermekotthon, az intézmény, valamint a büntetés-végrehajtási intézet vezetőjével előzetesen egyeztetni kell.

(3) Ha a javítóintézetben nevelt, vagy ott előzetes letartóztatásban lévő, illetve a büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartott előzetesen letartóztatott fiataikorút a nyomozási cselekmény helyszínére kell szállítani, be kell szerezni az ügyész, valamint a fogva tartás alapjául szolgáló határozat szerinti rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyét. A fiataikorú szállításáról a nyomozó szerv gondoskodik.

*A Be. 454. §-ához
(Az előzetes letartóztatás)*

157. § (1) Fiatalkorú esetében annak figyelembevételével kell az őrizetbe vétel elrendeléséről, illetőleg az előzetes letartóztatás indítványozása iránti előterjesztésről dönteni, hogy az őrizetbe vételnek, illetve az előzetes letartóztatásnak a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében megállapított okai esetében is csak akkor van helye, ha az a bűncselekmény különös tárgyi súlya folytán szükséges.

(2) A fiatalkorú előzetes letartóztatásának indítványozásához készített előterjesztésben ki kell térni azokra a körülményekre, amelyek miatt a bűncselekmény tárgyi súlya különösen nagy, és ezért a fiatalkorú előzetes letartóztatását indokoltá teszik. Az előterjesztésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az előzetes letartóztatást javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben indokolt-e végrehajtani. Az erre vonatkozó előterjesztésnél a fiatalkorú körülményeit, érdekeit, illetve az elvégzendő nyomozási cselekményeket kell mérlegelni.

(3) Ha az elvégzendő nyomozási cselekmények vagy a fiatalkorú körülményeinek megváltozása indokolja, az ügyésznél előterjesztést kell tenni az előzetes letartóztatás végrehajtása helyének megváltoztatása indítványozására; illetve az előzetes letartóztatás javítóintézetben történő végrehajtása esetén - az elvégzendő nyomozási cselekményekre figyelemmel - a fiatalkorú büntetés-végrehajtási intézetben legfeljebb öt napra történő, viszonylag kisebb terjedelmű nyomozási cselekmények szükségessége esetén huszonnégy órát meg nem haladó ideiglenes elhelyezése indítványozására.

158. § A javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben elhelyezett fiatalkorú őrizetbe vételéről az intézmény vezetőjét is értesíteni kell. A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú őrizetbe vételéről értesíteni kell a fiatalkorú pártfogó felügyelőjét.

159. § Az őrizetbe vett, illetve az előzetes letartóztatásban levő fiatalkorút a szabadlábra helyezésekor törvényes képviselőjének (gondozójának); javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben nevelt fiatalkorút az intézmény megbízottjának, illetőleg meg nem jelenésük esetén - ideiglenes jelleggel - a helyileg illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak vagy az általa megjelölt gyermekotthonnak kell átadni. A törvényes képviselő (gondozó) távolmaradása a szabadításnak nem akadálya.

VI. Fejezet

A Be. 493. §-ához (A magánvádas eljárás)

160. § Ha a nyomozó szervnél magánvádra üldözendő bűncselekmény miatt írásban tesznek feljelentést, azt az esetleges egyéb iratokkal együtt át kell tenni az illetékes bírósághoz. Az áttételről a feljelentőt értesíteni kell.

A Be. 516. §-ához (A bíróság elé állítás feltételei)

161. § (1) Ha a bíróság elé állítás kötelező vagy annak feltételei fennállnak, a nyomozó szerv előterjesztést tesz az ügyészhez.

(2) A gyanúsított beismerése esetén is be kell szerezni az egyéb bizonyítékokat.

162. § Ha az őrizetben lévő gyanúsítottat az ügyész bíróság elé kívánja állítani, akkor az ügyészi értesítő alapján a fogva tartott befogadására a rendelvényt ki kell állítani.

A Be. 526. §-ához (Eljárás a távollévő terhelttel szemben)

163. § (1) Ha az ismeretlen helyen tartózkodó gyanúsított felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, de a nyomozás adatai, továbbá a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján a vádemelésnek a nyomozó szerv vezetője szerint nincs akadálya, a nyomozás elvégzése után a nyomozás iratait vádemelési javaslattal meg kell küldeni az ügyészhez.

(2) Ha a nyomozó szerv megítélése szerint - a nyomozás adatai alapján, a szükséges bizonyítási eszközök hiánya miatt - a vádemelésnek akadálya van, illetve ha az iratokat emiatt az ügyész küldi vissza, a nyomozást fel kell függeszteni.

*A Be. 551-554. §-ához
(Eljárás mentességet élvező személy esetén)*

164. § A közjogi tisztségen, a diplomáciai vagy nemzetközi jogon, illetőleg a külön törvényen alapuló mentességet élvező személlyel szemben tett feljelentést, illetőleg ha a nyomozó szerv észleli, hogy mentességet élvező személy bűncselekményt követett el, az erről készült feljegyzést a nyomozásra illetékes ügyészhez kell megküldeni. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a nyomozás során válik megállapíthatóvá a mentességet élvező személlyel szemben a bűncselekmény megalapozott gyanúja.

*A Be. 551. §-ához
(Közjogi tisztség betöltésén alapuló mentesség)*

165. § (1) Csak a mentelmi jog felfüggesztése, illetőleg az arra jogosult előzetes hozzájárulásával indítható büntetőeljárás:

- a) a Be. 551. §-ában meghatározott személyek ellen,
- b) az országgyűlési képviselő választásra jelöltként igazolt személy ellen [az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 7. § (2) bekezdés],
- c) az ügyészségi titkár, az ügyészségi fogalmazó, valamint az ügyészségi nyomozó és az ügyészségi ügyintéző ellen (a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 23. §).

(2) A közjogi tisztségen alapuló mentességet élvező személyek gyanúsítottkénti kihallgatására csak a mentelmi jog felfüggesztése, illetve az arra jogosult előzetes hozzájárulásának megadása után kerülhet sor, és ezt megelőzően az ilyen személlyel szemben - a tettenérés esetét kivéve - kényszerintézkedés nem alkalmazható.

*A Be. 553. §-ához
(Nemzetközi jogon alapuló mentesség)*

166. § (1) A Be. 553. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mentességet élvező személy az, akinek az 1965. évi 22. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Diplomáciai kapcsolatokról szóló, 1961. április 18-án megkötött Bécsi Egyezmény 29. és 31. Cikkében meghatározott diplomáciai mentessége, vagy más nemzetközi szerződés alapján e mentességgel egyenértékű mentessége (a továbbiakban együtt: diplomáciai mentesség) van.

(2) A diplomáciai mentességet élvező személlyel szemben büntetőeljárási cselekmény tettenérés esetén sem alkalmazható.

(3) A diplomáciai mentesség fennállásának kérdésében - kétség esetén - az ORFK, illetőleg a HÖR OPK útján a külügyminisztert kell megkeresni.

(4) Ha a büntetőeljárás során adat merül fel arra, hogy az, akinek tanúkénti kihallgatása szükséges, illetőleg aki magánfélként lép fel, diplomáciai mentességet élvező személy, előterjesztést kell tenni az ügyészhez annak érdekében, hogy indítványozza a mentesség felfüggesztésére jogosult döntését.

*A Be. 586. §-ához
(Biztosíték)*

167. § A biztosíték letétbe helyezésére irányuló kérelmet késedelem nélkül meg kell küldeni az ügyészhez.

MÁSODIK RÉSZ

VII. Fejezet

**A BŰNCSELEKMÉNY TÖRVÉNYI TÉNYÁLLÁSÁT MEGVALÓSÍTÓ
GYERMEKKORÚRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK**

168. § (1) Ha a gyermekkorúval szemben annak megalapozott gyanúja merül fel, hogy cselekményével bűncselekmény törvényi tényállását valósította meg, amennyiben erről vallomást tesz - törvényes képviselője vagy eseti gondnok jelenlétében - ki kell kérdezni, és az általa elmondottakat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. Törekedni kell arra, hogy a nyomozó szerv a gyermekkorút csak egyszer kérdezze ki.

(2) A törvényes képviselő, illetve az eseti gondnok aláírásával igazolja, hogy a jegyzőkönyv a gyermekkorú által elmondottakat tartalmazza. A gyermekkorú törvényes képviselőjére a 146-151. §-ban foglaltak értelemszerűen irányadók.

(3) A gyermekkorú kikérdezésekor a Be. 117. §-ának (2) bekezdésében meghatározott figyelmeztetés nem alkalmazható, amennyiben azonban a vallomása - a fiatalkorúval vagy a felnőtt korúval együtt elkövetett cselekménnyel kapcsolatban - előreláthatólag máshogyan nem pótolható bizonyítékot tartalmaz, figyelmeztetni kell, hogy a válaszadást a Be. 82. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja alapján megtagadhatja.

(4) Ha a törvényes képviselő nem kíván a jogaival élni, értesítésre nem jelenik meg, vagy idő előtt eltávozik, illetve olyan állapotban jelenik meg, hogy törvényes képviselői jogát gyakorolni nem képes, helyette a gyámhatóság útján eseti gondnokot kell kirendelni. Ha eseti gondnok látja el a törvényes képviselőt, lehetőség szerint gondoskodni kell olyan személy jelenlétéről is, akit a gyermekkorú ismer, és aki iránt bizalommal van.

(5) Be kell szerezni a gyermekkorú születési anyakönyvi kivonatának másolatát és azt az iratokhoz kell csatolni.

VIII. Fejezet

**KÖZLEKEDÉS KÖRÉBEN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK
NYOMOZÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK**

169. § Ha arra merül fel gyanú, hogy a közlekedési bűncselekményt szeszes italtól befolyásolt állapotban lévő, vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt álló személy követte el, az ennek megállapításához szükséges nyomozási cselekményeket késedelem nélkül el kell végezni.

170. § (1) A 169. §-ban meghatározott esetben - lehetőleg már a helyszínen - az intézkedés kezdetén az alkoholfogyasztás kimutatására alkalmas, rendszeresített eszközzel ellenőrizni kell a cselekményben érintett járművek vezetőit, valamint azokat az utasokat és más személyeket, akiknek az esetleges alkoholos befolyásoltsága a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából jelentős lehet.

(2) Annál, akinél az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés eredménye alkoholfogyasztásra utal, hitelesített légalkoholmérő készülékkel további ellenőrzést kell végezni, melynek során két mérést kell végrehajtani úgy, hogy a második mérésre az elsőt követő 15 perc múlva kerüljön sor.

(3) A hitelesített légalkoholmérő eszközzel történő ellenőrzés megkezdése előtt az ellenőrzés alá vont személyt írásban nyilatkoztatni kell arra, hogy szenved-e tüdőbetegségben, illetve hogy az előző 24 órában szedett-e a vezetési képességre hátrányosan ható szert. A nyilatkozatot az ellenőrzés alá vont személlyel alá kell íratni.

171. § (1) Az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre - a cselekményt követően a legrövidebb időn belül - akkor kell intézkedni, ha az ellenőrzött személy:

a) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és a 170. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés eredménye, illetve az itasság érzékelhető külső jegyei alapján az alkoholfogyasztás gyanúja fennáll,

b) hitelesített légalkoholmérő készülékkel történő ellenőrzése a cselekményt követő 30 percen belül nem hajtható végre,

c) a 170. § (1) bekezdése szerinti, illetve a hitelesített légalkoholmérő készülékkel történő ellenőrzését, a nyilatkozat megtételét vagy a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,

d) olyan állapotban van, amely gátolja a 170. § (1) bekezdése szerinti, illetve a hitelesített légalkoholmérő készülékkel való ellenőrzését, illetőleg a nyilatkozat aláírását,

e) a hitelesített légalkoholmérő készülék mérési eredményét kétségbe vonja, vagy véralkohol-vizsgálatot kér,

f) nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel, vagy annál súlyosabb kimenetellel járó közlekedési baleset okozásával, illetve a közlekedéssel kapcsolatos segítségnyújtás elmulasztása, cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és a 170. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés eredménye, illetőleg az itasság érzékelhető külső jegyei alapján az alkoholfogyasztás gyanúja fennáll.

(2) Ha a vizeletminta biztosítása nem lehetséges, kétszeri vérvételre kell intézkedni úgy, hogy a második vérvételre az elsőt követő 30-45 perc között kerüljön sor.

(3) Ha a sérült személytől történő vérmintavétel megghiúsult, intézkedni kell az orvosi ellátás során levett vérmintának - az orvosi célú felhasználását követő - lefoglalása és vizsgálata iránt.

172. § Ha a járművezetővel szemben alkoholfogyasztás, valamint a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztásának gyanúja egyaránt felmerül, mindkét cselekmény vizsgálatára intézkedni kell. A alkoholfogyasztás, illetőleg a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztásával kapcsolatos szakértői vizsgálatokhoz külön-külön kell biztosítani a vér- és vizeletmintákat.

173. § (1) Az alkoholfogyasztásra, illetve a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vér-, illetve vizeletminta vételéhez szaktanácsadót kell igénybe venni.

(2) A járművezető, illetve más személy testi sérthetetlenségét érintő vérvételről - a Be. 182. §-ának (3) bekezdése alapján - külön rendelkezni kell.

174. § (1) Közlekedési, illetőleg a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény megalapozott gyanújának a közlekedés a cselekmény Btk. szerinti minősítésén túl meg kell jelölni a megszegett közlekedési vagy foglalkozási szabályt is. Külföldön történő elkövetés esetén a megszegett, külföldön hatályos közlekedési, illetve foglalkozási szabályt kell megjelölni.

(2) A gyanúsítottat kihallgatásakor nyilatkoztatni kell arra is, hogy a közlekedési bűncselekmény elkövetése előtt mennyit vezetett, mióta vezeti az adott járművet, illetőleg mióta vezet ilyen típusú járművet. Azt, hogy a gyanúsított mióta és milyen vezetői engedéllyel rendelkezik, ellenőrizni kell a vezetői engedélye, illetve a külön nyilvántartások alapján.

IX. Fejezet

NEM MAGYAR ANYANYELVŰ, ILLETVE NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR ÜGYÉBEN FOLYTATOTT ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

175. § A nem magyar anyanyelvű gyanúsított kérelmére tolmácsot akkor is ki kell rendelni, ha ismeri a magyar nyelvet.

176. § (1) A nem magyar anyanyelvű gyanúsítottnak lehetővé kell tenni, hogy anyanyelvén írásban tegyen nyilatkozatot, melyet a magyar nyelvű fordítással együtt a nyomozási iratokhoz kell csatolni.

(2) Az írásbeli nyilatkozat megtételének lehetőségére történő kioktatást és a gyanúsított erre adott válaszát a kihallgatásáról készített jegyzőkönyvbe kell foglalni.

177. § (1) Nem magyar állampolgár gyanúsított ügyében a nyomozás elrendeléséről, felfüggesztéséről és megszüntetéséről, valamint a személyi szabadságát korlátozó kényszerintézkedésekről a nyomozó szerv 24 órán belül értesíti:

a) a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak (a továbbiakban: BAH) a nyomozó szerv székhelye szerint illetékes hatóságát,

b) más jogszabályban előírt szerveket.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a gyanúsított

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) állampolgárságát,

ac) úti okmányának - illetve ha van, a beutazási vízumának - a számát,

ad) tartózkodási engedélyének számát, érvényességének idejét,

ae) állandó külföldi lakóhelyét,

af) magyarországi tartózkodási helyét,

b) az eljáró nyomozó szerv megnevezését és a bűnügy iktatószámát,

c) a bűncselekmény Btk. szerinti megjelölését és elkövetésének idejét,

d) a nyomozó szerv (az ügyész, a bíróság) intézkedését, az intézkedés idejét,

e) a gyanúsított fogva tartása esetén a fogva tartás helyét.

(3) Ha a nem magyar állampolgár több más állam állampolgára, az általa megjelölt külképviseletet kell értesíteni.

178. § Az illetékes külképviselet, a diplomáciai képviselő és konzuli tisztviselő (a továbbiakban: külképviselet tagja) számára biztosítani kell a Be. 43. §-a (3) bekezdésének a) pontjában, 47. §-ának (1) bekezdésében, valamint 184. §-ának (5) és (6) bekezdésében; továbbá a nemzetközi szerződésekben meghatározott jogait, beleértve az őrizetben, illetve az előzetes letartóztatásban levő gyanúsított látogatását is.

179. § (1) A nem magyar állampolgár gyanúsítottkénti vagy tanúkénti kihallgatásáról az állampolgársága - ha az érintett több állam állampolgára, az általa megjelölt állampolgársága - szerint illetékes külképviseletet a nyomozó szerv a Külügyminisztériumon keresztül értesíti.

(2) A gyanúsított kihallgatását a külképviselet értesítése nem késleltetheti. A külképviseletnek a kihallgatáson jelen levő tagja a kihallgatotthoz kérdéseket nem intézhet, észrevételt nem tehet, indítványt nem terjeszthet elő.

(3) Ha a nem magyar állampolgár gyanúsított úti okmányának visszatartását az ügyész vagy a bíróság kezdeményezésére az idegenrendészeti hatóság elrendelte, és a gyanúsított külföldre utazására irányuló kérelmet nyújt be, a kérelmet a nyomozó szerv - álláspontjának kifejtésével - küldi meg az ügyészhez.

(4) A nyomozó szerv a nyomozás befejezéséről köteles értesíteni a BÁH területileg illetékes hatóságát. Biztosíték adása vagy a kiutazási korlátozás okának megszűnése esetén a nyomozó szerv az ügyésznél, illetve a bíróságnál kezdeményezi az úti okmány visszatartásának megszüntetését.

180. § Ha a nem magyar állampolgár gyanúsított tartózkodási vagy letelepedési engedéllyel rendelkezik, illetőleg bevándorlási engedélyt kapott, a büntetőeljárás megindításáról a nyomozó szerv köteles értesíteni a BÁH-nak a nem magyar állampolgár magyarországi szálláshelye, illetve lakhelye szerint illetékes hatóságát is.

X. Fejezet

ELJÁRÁS A BÜNTETŐELJÁRÁS MÁS ÁLLAM RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ ÁTADÁSA ESETÉN

181. § (1) A nyomozási iratokat a büntetőeljárás átadása esetén - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a 15. §-ban meghatározottak szerint kell elkészíteni.

(2) Ha valamely irat eredeti példányának Magyarországon maradásához fontos érdek fűződik, arról másolatot kell készíteni és a nyomozási iratok eredeti példányában is a másolatot kell elhelyezni.

HARMADIK RÉSZ

XI. Fejezet

A NYOMOZÁSI CSELEKMÉNYEK JEGYZŐKÖNYV HELYETT MÁS MÓDON VALÓ RÖGZÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI

182. § (1) A nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon történő rögzítését a nyomozó szerv elrendelheti, illetőleg elrendeli, ha azt a gyanúsított, a védő vagy a sértett - a költségek egyidejű előlegezésével - indítványozza.

(2) A nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítése esetén e fejezet rendelkezései szerint kell eljárni.

183. § (1) A nyomozási cselekmények hangfelvétellel, valamint hang- és képfelvétellel, vagy egyéb berendezéssel (a továbbiakban együtt: technikai eszköz), illetőleg gyorsírással történő rögzítését a nyomozó szerv vezetője rendeli el. A gyorsírással, technikai eszközzel történő rögzítés elrendelésének az iratokból ki kell tűnnie.

(2) A technikai eszközzel rögzített felvételnek, illetőleg a gyorsírással készült iratnak tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyeket a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(3) A technikai eszközzel történő rögzítés esetén a nyomozási cselekményt kezdetétől folyamatosan kell rögzíteni. Ha a technikai eszköz meghibásodik, vagy egyéb okból szükségessé válik a felvétel megszakítása, ennek okát és idejét a nyomozási cselekmény folytatásáról felvett jegyzőkönyvben - és ha lehetséges a felvételen is - jelezni kell.

(4) Ha a tanú a technikai eszközzel rögzített nyomozási cselekmény során adatainak zárt kezelését kéri, a felvételt az adatok külön történő rögzítésének idejére meg kell szakítani.

(5) A technikai eszközzel történt rögzítés befejezésekor nyilatkoznatni kell a jelenlévőket, hogy a felvétel az elhangzottakat helyesen tartalmazza-e, és e nyilatkozatukat rögzíteni kell.

184. § (1) A gyorsírást, illetve a technikai eszközzel rögzített felvételt 8 napon belül írásba kell foglalni. A nyomozási cselekményről készült gyorsírás, illetve a technikai eszközzel rögzített felvétel a nyomozási iratok mellékletét képezi.

(2) A gyorsírás, illetve a technikai eszközzel rögzített felvétel írásba foglalt változatát a nyomozó szerv tagja aláírásával és az írásba foglalás időpontjának a feltüntetésével hitelesíti, azt a résztvevőkkel nem kell aláíratni.

185. § (1) A nyomozás során készült, illetőleg az eljárás anyagát képező irat megtekintésére, vagy az arról készült másolatra jogosult személy a nyomozási cselekmény technikai eszközzel, illetve gyorsírással történő rögzítése esetén a technikai eszközzel rögzített felvételt, illetve a gyorsírást, valamint az írásba foglalt jegyzőkönyvet egyaránt megtekintheti, illetve azokról is kaphat másolatot.

(2) A gyorsírói feljegyzést és a technikai eszközzel történt rögzítéssel létrejött felvételt a nyomozási iratokkal együtt azok selejtezéséig meg kell őrizni.

(3) Ha a nyomozó szerv vádemelési javaslattal küldi meg az ügyészhez az ügy iratait, a gyorsírói feljegyzésről és a technikai eszközzel történt rögzítéssel létrejött felvételről a nyomozás befejezését követően másolatot kell készíteni, amelyet az irattári példányban kell elhelyezni.

186. § Ha a terhelt, a védő vagy a sértett az eljárási cselekmények gyorsírással vagy technikai eszközzel történő rögzítését indítványozza, az előrelátható költségek indítványozó által történő befizetésére, valamint a ténylegesen felmerült költségek nyomozó szerv általi utalványozására a bűnügyi költségek előlegezéséről szóló miniszteri rendelet vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

NEGYEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

187. § (1) Ez a rendelet 2003. július 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő büntetőügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet 32. §-ának (4) bekezdése, valamint 38. §-ának (3) bekezdése,

b) a bűnügyek rendőrségi nyomozásáról szóló 40/1987. BM utasítás, valamint az azt módosító 15/1990. BM utasítás, 10/1999. (BK 7.) BM utasítás, 8/2001. (BK 3.) BM utasítás és 1/2003. (BK 1.) BM utasítás.

TARTALOMJEGYZÉK

23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet	1
a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól	1
I. Fejezet	1
II. Fejezet	10
EGYÉB BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁS	10
III. Fejezet	11
IV. Fejezet	20
MÁS NYOMOZÓ SZERV MEGKERESÉSE	20
A nyomozás tervezése	21
V. Fejezet	26
VI. Fejezet	29
VII. Fejezet	31
A BŰNCSELEKMÉNY TÖRVÉNYI TÉNYÁLLÁSÁT MEGVALÓSÍTÓ GYERMEKKORÚRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK	31
VIII. Fejezet	31
KÖZLEKEDÉS KÖRÉBEN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK NYOMOZÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK	31
IX. Fejezet	33
NEM MAGYAR ANYANYELVŰ, ILLETVE NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR ÜGYÉBEN FOLYTATOTT ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	33
X. Fejezet	34
ELJÁRÁS A BÜNTETŐELJÁRÁS MÁS ÁLLAM RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ ÁTADÁSA ESETÉN	34
XI. Fejezet	34
A NYOMOZÁSI CSELEKMÉNYEK JEGYZŐKÖNYV HELYETT MÁS MÓDON VALÓ RÖGZÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI	34
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	35